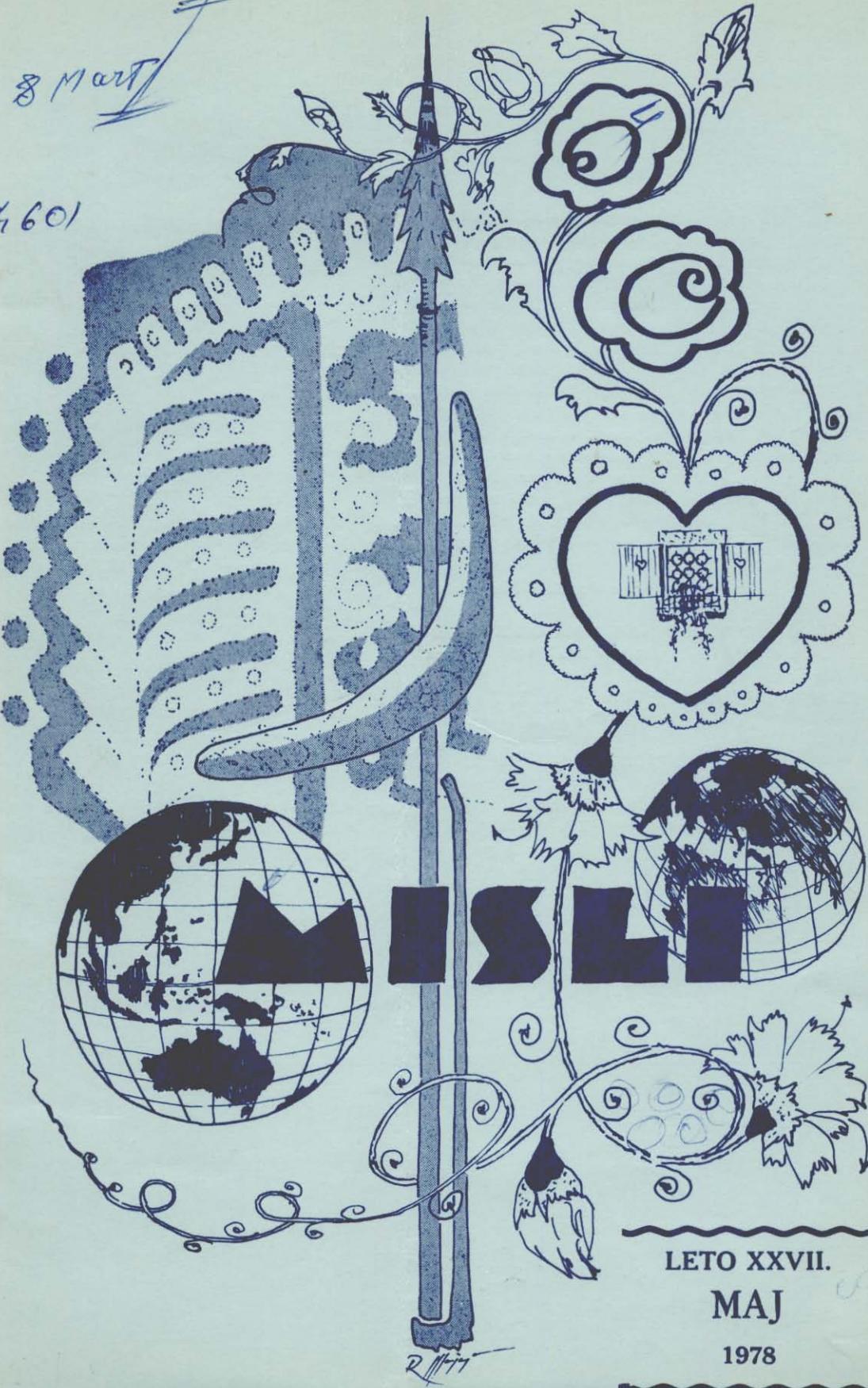

34.

Roger & Mart

2634601

LETO XXVII.

MAJ

1978

NAROČI IN BERI !

Pri MISLIH lahko naročite razne DOKUMENTARNE KNJIGE, ki so izšle v svobodnem svetu po revoluciji in zgovorno služijo za razumevanje najtežjih let slovenskega naroda (1941—1945). Doma te prilike nimajo niti študentje. Pa je prav, da spoznamo dobo tudi iz svobodnih virov. Vse te knjige so prispevek objektivni slovenski zgodovini, ki bo nekoč napisana brez kriviljenja resnice. Le tako zgodovina more biti pot k rešitvi in nadaljnemu zdravemu življenju našega naroda. Pa tudi osebno nam ne sme biti vseeno, ali smo o dogodkih pravilno poučeni, ali pa nosimo v sebi polnoma napačno sliko. Z njo delamo hudo krivico mnogim, ki so pravočasno spoznali komunizem in za domovino štvovali vse, danes pa so podlo ožigosani kot sovražniki naroda. Zelo smo ozki, če iskreno ne iščemo resnice in se ji bojimo pogledati v obraz ter jo tudi sprejeti.

Trenutno imamo na razpolago sledeče dokumentarne knjige:

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO (izjava prič o teharskih dogodkih v letu 1945) — cena dva dollarja.

TABORIŠČNI ARHIV PRIČA — 1., 2., 3., in 4. zvezek (zbral dr. Filip Žakelj). Vsaka knjiga po štiri dollarje.

REVOLUCIJA V HOTEDRŠICI (Siena Blažič) — Cena \$2.—

Poština pri gornjih cenah ni vključena.

Ostale dokumentarne knjige (**BELA KNJIGA, REVOLUCIJA POD KRIMOM . . .**) so nam pošle in čakamo novih pošiljk.

LETOŠNJE KNJIGE CELOVŠKE MOHORJEVE DRUŽBE (štiri knjige) so še na razpolago po naših verskih središčih. Cena celotne zbirke je letos devet dollarjev. Poština v tej vsoti ni vključena. Pohitite z naročbo, da ne boste prepozni!

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL), ki ga uporablajo za učno knjigo v srednjih šolah. Nova pošiljka pravkar dospela! Cena \$7.— (poština posebej!).

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi. Žepna izdaja. Cena \$7.— (poština posebej).

ANGLEŠKO-SLOVENSKI SLOVAR (Grad-Škerlj-Vitorovič, druga izdaja), velikega formata s 1120 stranmi, vezan — \$12.— (poština ni vključena).

SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR (Janko Kotnik). Cena \$10.— (poština ni vključena).

ANTHOLOGY OF SLOVENIAN AMERICAN LITERATURE (V angleščini. Edi Gobetz in Adele Donchenko) — Cena \$7.—

LJUDJE POD BIČEM (Odlična trilogija izpod presa KARLA MAUSERJA iz življenja v Sloveniji med in po vojni) — Cena vseh treh delov brez poštine je \$9.— (Nova pošiljka je pravkar dospela!)

OEČE UBOGIH — Vincencij Pavelski (Življenjepisno povest o svetniku je napisal znani pisatelj Wilhelm Hünermann). Cena vezani knjigi \$3.50, nevezani \$2.50.

GLEJTE, ŽE SONCE ZAHAJA (Pisatelj Franc Soča CM lepo osvetli starost). Cena \$2.— in \$3.— (v platno vezana).

V ZNAMENJU ČLOVEKA (Dr. Anton Trstenjak) — cena \$1.50

STARĀ IN NOVA PODOBA DRUŽINE (Dr. Anton Trstenjak) — cena \$1.50.

ZAKONCA — SE POZNATA? — (Vital Vider) — cena \$1.00.

KO SE POROČATA — LJUBEZEN IN SEKS (Dr. Stefan Steiner) — cena \$1.50.

SKRIVNOST VERE — cena \$1.00.

TRPLJENJE KRISTUSOVО UTRDI ME — cena \$1.50.

*

V zalogi imamo tudi stenski sliki **MARIJE POMAGAJ** in pa **SVETOGORSKE MATERE BOŽJE** v barvah. Cena vsake je s poštino vred dva dollarja. Ena kot druga bi bila lep okras izseljenskega doma.

MISLI (THOUGHTS) — INFORMATIVNI MESEČNIK
ZA VERSKO IN KULTURNO ŽIVLJENJE SLOVENCEV V AVSTRALIJI
USTANOVLJEN LETA 1952 — Izdajajo slovenski frančiškani

Urejuje in upravlja: Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.,
19 A'Beckett Street, KEW, Victoria, 3101 — Tel. 861 7787

Naslov MISLI: P.O. Box 197, KEW, Victoria, 3101

Rokopisov ne vračamo. Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema.

Letna naročnina \$4.00 se plačuje vnaprej (izven Avstralije \$6.00, letalsko s posebnim dogovorom)

Tiska: Polyprint Pty. Ltd., 7a Railway Place, Richmond, Victoria, 3121

Se boš pridružil?

KLJUB TEMU, da svet postaja majhen in so razdalje vedno manjša ovira povezave, smo Avstralci v marsičem nekako "Bogu za hrptom": v stikih z ostalo Slovenijo v svetu smo večkrat malo zadaj, nekaj več časa potrebuje včasih kaka vseslovenska zadeva, da pride srečno do naših ušes.

Tako je tudi aprilsko pismo o zadevi, ki jo bom zdaj povedal, prišlo lani prekasno za tisk. Uporabili smo ga le pri cerkevih oznanilih.

Še se spominjate poročil o mednarodnem evharističnem kongresu, ki je bil leta 1976 v Filadelfiji, ZDA. Nosil je tudi pomemben slovenski pečat, saj se je zbral na njem okrog 700 rojakov-udeležencev iz domovine, zamejstva in zdomstva, vodstvo slovenske Cerkve pa je zastopal koprski škop dr. Janez Jenko. Kot sad številnih razgovorov so zbrani rojaki na svojem zaključnem zborovanju sprejeli sledečo resolucijo:

VŠAKO LETO, NA PREDVEČER PRAZNIKA MARIJE IZ BREZIJ, KI VARUJE SLOVENSKI NAROD IN SLOVENSKA IZROČILA V SVETU, 23. MAJA, BOMO V SVOJIH DOMOVIH PRIŽGALI SVEČE. PREŽIVELI BOMO VEČER V MISLIH NA KRŠČANSKA IZROČILA, KI SO STOLETJA VODILA NAŠ ROD V DOMOVINI IN OBLIKUJEJO DANES NAŠ V SVETU IN PO NAS NARODE MED KATERIMI ŽIVIMO. VABIMO VSE SLOVENCE V DOMOVINI IN VSE ROJAKE SLOVENSKEGA IZROČILA V SVETU, DA SE NAM PRIDRUŽIJO.

Menim, da bi ta simbolična manifestacija vernega slovenstva v svetu v nas res mogla znova vzbuditi in potrditi zavest pripadnosti idealom slovenskega izročila. Zato naj bi obljava slovenskih romarjev na kongresu v Filadelfiji zajela Slovence v domovini, zamejstvu in nas po zdomstvu — zajela naj bi vse, ki sta jim krščanska vera in materina beseda še vedno sveti temelj življenja. Bodimo vsaj en večer v letu zares združeni v duhu, pod okriljem naše nebeške Mamice Marije Pomagaj, Kraljice Slovencev, kjer koli smo na zemeljski obli! Prižgimo ta večer sveče pred njeno podobo, sveče vere in slovenske zavesti, tudi avstralski Slovenci!

Letos je ta naš skupni večer pred Marijinim praznikom v TOREK, 23. MAJA. Ne pustimo ga iti mimo. Naj nas znova spomni tisočletnega zaklada slovenskega narodnega in krščanskega izročila. Večer molitve, razmišljanja in toplega spomina na najbližje, na znane in neznane rojake, bo spletel nevidno duhovno vez s tisoči, ki bodo ta večer preživel na isti način. Že ta zavest bo prijetna in vredna našega sodelovanja, prav gotovo pa tudi še dragocenjeji duhovni sadovi ne bodo izostali. Če kje, bomo

L. 27 — MAJ — ŠT. 5

VSEBINA:

Se boš pridružil?

— Urednik — stran 129

Božja pota v pesmi — stran 130

Največji čudež smo mi!

— E.H. — stran 131

Pogovor o knjigi

— Prir. Bernard — stran 132

Dve zgodbi našega časa

Desetka osamele matere.

95 proti 5 — J.L. — stran 133

Marija v naši narodni pesmi

— V. Zaletel — stran 136

Kratek odlomek

— P. H. dr. Bren — stran 139

P. Bazilij tipka . . . — stran 140

Izpod Triglava — stran 142

"Glejte, da vas kdo ne premoti!"

(Jehovci) — R. Rus — stran 144

Z vseh vetrov — stran 146

Gospa Sveta (pesem)

— M. Elizabeta — stran 147

Zanimivi podatki

— Po S.S. — stran 148

Odkod glavobol?

— A.D. — stran 149

Izpod sydneyjskih stolpov

— P. Valerijan — stran 150

Pota božja (povest-nadaljevanje)

— Srečko Selivec — stran 152

Malo pomenka — stran 152

Naše nabirke — stran 154

Na Bledu (pesem)

— O. Župančič — stran 155

Kotiček naših malih — stran 156

Križem avstralske Slovenije

— stran 158

SVETA GORA

Svetogorska Mati božja,
ti ljubezen soških brd;
radost src, do koder seže
sladki vonj goriških trt.
Čuvaj nam primorske brate,
kraške Istre zvesti rod,
in mornarjem našim, Mati,
daj na morju varno pot!

VIŠARJE

Ti, višarska božja Mati,
ki prebivaš vrh gorà,
kjer kipi s pečin triglavskih
naša žalost do neba.
Materinski plašč razgrni
nad slovensko solz dolino!
Reši narod, ki te ljubi,
reši našo domovino!

PTUJSKA GORA

O Marija s Ptujске gore,
ki na Štajerske robove,
iz Panonije, Prekmurja
trosiš svoje blagoslove!
Varuj kleni Slomškov narod,
varuj ljudstvo Koclj-a-kneza,
da bo zvesto v dneh usodnih,
ko se svet v temo pogreza!

ob Marijini roki boljši kristjani, ob močnejši zavesti tisočletnega narodnega izročila pa tudi boljši Slovenci. Obenem je ta manifestacija tiha, osebna, družinska; nikamor ni treba iti, nikjer se kazati v narodnih nošah in z zastavami ali transparenti, kjer pride tolkokrat do izraza zunanjost brez iskrene vsebine. Večer v prijetnem domačem zatišju te bo duhovno združil s tisoči po svetu, če le hočeš.

Kajne, da se boš tudi ti pridružil?

Hvala za dobro voljo!

—Urednik

BREZJE

Brezje, naše narodno svetišče,
so, Kraljica, tvoj kraljevi dvor;
nanj s ponosom gleda vsa Gorenjska,
pesem svojo preko gor
mu prepeva Notranjska, Dolenjska.
Vsa si naša, o Marija,
naroda slovenskega Kraljica,
naša sladka Mati, Pomočnica!
Ti si naših src molitev,
ti si sonce naših dni,
pesem naših brd in logov,
zvezda žalostnih noči.

NAJVEČJI ČUDEŽ SMO MI!

V ZADNJIH LETIH je fotografска tehnika tako napredovala, da nam omogoči vpogled k skritim doganjem v živem organizmu. Pravimo "v živem", kajti tudi prej so lahko slikali procese v organizmu, a so pri tem organizem ubili. Danes pa najfinejši aparati, vstavljeni v srce, ožilje, prebavila in druge organe posnemajo brez vsake škode marsikaj, kar se tam dogaja.

Tako so začeli spremljati tudi razvoj človeka od samega začetka. Barvni posnetki in filmi nam omogočajo, da sledimo človeku na njegovi življenjski poti vse od spočetja: posneli so že trenutek oploditve, delitev prve zarodne celice, pojav prvih organov . . . In tako se pred nami odvija nadvse napet film, katerega glavni junak je bil nekoč tudi vsakdo izmed nas.

In res bi si mogli težko zamisliti kaj bolj fantastičnega in senzacionalnega, kot pa je nastanek novega človeka.

Pri neki mladinski skupini so iskali primere iz narave, v katerih bi se očitno kazala neka smotrnost in načrtnost, ki jo povzroči "višja sila". Dolgo so naštevali čudežne naprave in nagone pri žuželkah, ptičih, ribah, rastlinah . . . Šele ob koncu se je nekdo spomnil: **Največji čudež smo vendarle mi sami!** Iz neznatne zarodne zasnove se je oblikoval neverjetno zapleten in kljub vsem prizadevanjem biologov v bistvu še vedno neraziskan organizem živega človeka — z neizrekljivimi skrivnostmi v sebi . . .

Tu je nekaj glavnih razvojnih stopenj človeškega zatemka v prvih dveh mesecih življenja po spočetju:

V prvem mesecu otrokovega življenja se dogaja neverjetno mnogo reči. Z vrtoglavu naglico. Dve spojeni celici se razdelita, te nove celice se spet delijo in tako še stokrat, tisočkrat . . .

Pred petindvajsetim dnevom življenja po spočetju začne biti otrokovo srce. Po nekaj dneh privajanja bije sreč redno okoli petinštidesetkrat v minutu.

Mož in žena še vesta ne, da sta že mesec dni oče in mati; njun otrok pa ima ta čas že glavo z očmi, ušesi, usti in možgani. Tu so že ledvice, jetra, prebava na cev in popkovnica.

Vse je seveda še nerazvito. Dete prejema hrano od matere. Njegovo srce poganja kri, ki že tedaj kroži povsem oddeljeno od materine. Zanimivo: otrokova kri je velikokrat celo drugačne krvne skupine kakor materna.

V prvem mesecu svojega življenja po spočetju se otrok spremeni in zraste bolj kakor kadarkoli v svojem kasnejšem življenju. Oplojeno jajče je zraslo v telo, ki je desetisočkrat večje od samega jajčeca.

Kakor raste otrok, raste tudi jajčni mehur, ki dete varuje s svojo plodovnico.

V drugem mesecu že postane dete prava miniatura odraslega človeka. Obraz se je že oblikoval z ustnicami, jezikom, spodnjo čeljustjo, z zametki zob. Veke še vedno pokrivajo večji del oči. Telo začenja dobivati mīsice, pokrito je s kožo. Oblikujeta se roki in stopali s prstki. Na koncu drugega meseca imajo podplati na nožicah in dlani na ročicah že vse svoje značilne poteze, ki razlikujejo prav tega človeka od vsakega drugega človeka na svetu . . .

Dalje nam menda ni treba pojasnjevati. Dovolj je teh nekaj vrstic za čas, ob katerem si morilci nerojenih življenj tešijo svojo vest, češ da je "bodoči človek samo še zdrizasta snov". . . Že gornji opis govori drugače. V nas pa ob teh skromnih vrsticah raste občudovanje človeškega življenja, pa tudi spoštovanje do telesa in spolnosti, ljubezni in zakonske skupnosti.

Naj tem vsem občutkom dodamo še priznanje in zahvalo našim mamicam, ki so nas sprejele v svoje naročje in nas nosile v svojem varnem zavetju pod srcem. Poklonile so nam največ, kar so zmogle: svojo ljubezen in z njim življenje.

Tisoči, ki danes usihajo pred rojstvom, niso tako srečni. Njih mamice so žal "moderne": vse drugačnega kova, kot pa so bile moja in tvoja . . .

E.H.

— *Kdor ima veliko denarja in malo otrok, ni bogat; kdor ima veliko otrok in malo denarja ni reven.*
(kitajski pregovor)

— *Pojni proč od tistega, ki ne mara kruha in otroških glasov!*

(Švicarski pregovor)

— *Majhen otrok, majhna skrb — velik otrok sive lase dela.*

(slovenski pregovor)

POGOVOR O KNJIGI

NEDAVNO sem se napotil v Baragovo knjižnico. Spotoma sem si utiral pot med ljudmi, ki so prijetno kramljali ob cerkvi — bilo je namreč sončno kasno nedeljsko dopoldne, po deseti maši — z namenom, da bi prišel na vrsto med prvimi. Bal sem se namreč, da se bo treba postaviti v vrsto, te pa se več ali manj izogibam; v to me sili tempo, ki ga narekuje čas dvajsetega stoletja.

Ob vstopu v knjižnico pa sta me obšla dva občutka. Prvi je bil podzavestno razveseljiv, saj sem opazil v knjižnici le pridne roke knjižničarjev. Drugi pa se je v meni zavestno razvil v misel, "zakaj ni vrste". Še malo prej mi je bila kamen spotike, tokrat pa sem si jo začel vse bolj želel: kot nekaj nujnega, nekaj, kar spada k poudarjanju našega slovenstva.

Tako sem se zadržal dlje časa ob knjižnih omarah, da bi morda dočakal tiste, ki so se namenoma zadržali zunaj, da se izprazni knjižnica in ne bo prerivanja, ki bi motil njih misli pri izbiri branja.

Knjige so samevale na policah, zavite v svojo modrost, ki so jo vsrkale izpod peres duhovnih zakladničarjev. Niso spregovorile, kakor da bi se držale predpisane tištine; spregovorila pa je v meni beseda bivšega predavatelja na fakulteti, kateremu knjiga ni pomenila le kos papirja, ampak moč in skrivnost. Še več. "Mari največ knjiga, kar je izumil človek? In ali ni vsega odkril v nji in vsega ustvaril z njeno pomočjo? . . ." Tako so nas spraševali njegove iskreče se oči v predavalnici. Pri tem je njegov pogled božal knjigo, ki je ležala na mizi pred njim.

Kaj ni knjiga, ki si jo je duh izbral za svojo nenehno navzočnost med ljudmi, in je zato posvečena, kakor je posvečen kruh, v katerem biva Bog? Ni prav zato vredna vsega češčenja in nege? "Duh se na zemlji ne more razkriti, ako se ne utelesi v besede in knjige," je zapisal Anton Slodnjak v romanu o Cankarju. Zato se človeška zgodovina začenja s knjigo, ki je v nji Duh. In končala se bo, kadar jo bo človek zavrgel, ker bo s tem hkrati zavrgel Duha. Na stari aleksandrijski knjižnici je pisalo: Knjižnica je zdravilišče duha. Vrednost knjige merimo s časom: dlje ko je živa, dlje ko sega človeštvo po nji — lepša, vsevednejša, hranljivejša je.

Knjiga je sad trpljenja. Pisatelji so mučenci, pravi Balzac. Prešeren in Cankar to potrjujeta in stotine drugih. Ko spoštujemo knjigo, častimo hkrati njene ustvarjalce, njihovo do kraja zvesto, do smrti pogumno prizrenost resnici.

Pozabljamo, da stoji v nji zapisano najplemenitejše človeško pravo, zato je varstvo naše duhovne svobode, pa tudi našega telesnega življenja. Zagovornica je dobrostanstva, zaščitnica po krivici preganjanih, obtoževalka tiranstva in sile. Iz nje, ki priznavata vsa različna človeška iskanja, se učimo strpnosti in demokratičnega duha, pravičnosti, enakosti, pa razumevanja, odpuščanja in usmiljenja. Ona združuje in zbližuje posameznike in ljudstva vsega sveta v resnici in upanju.

Knjiga nas uči ljubiti, opazovati in varovati zmeraj čudovito mrtvo in živo naravo, spoznavati skrivnosti lepote, temne globine in veselle jasnine človeka, pa tudi veličastje Boga. Rešuje nas iz gluhote, hladu in dolgega časa potrošniške revščine ter streže vsem potrebam brezmejne lakote naše duše. Knjiga je sreča. Zemeljski paradiž najdeš v ljubezni, na konju in v knjigi, pravi arabski pregovor.

Knjiga je last vseh, tu ni privilegiranosti. To nam pove barvitost odgovorov na vprašanje: "Kaj ti pomeni knjiga?", ki sem jih nekje bral. Vsaj nekaj naj jih naštejem!

"Kako revna bi bila brez nje moja bistvena spoznanja. Knjige so moje univerze." (Zdravnik)

"Brez knjige bi bil kakor brez zemlje." (Kmet)

"Knjiga mi pomeni toliko kot moj otrok — življene." (Igralec)

"Naša vest je in naše očiščenje. Vsako leto bi morali tudi v cerkvi praznovati dan knjige, se Bogu zahvaliti zanjo in jo priporočiti vernikom." (Duhovnik)

"V naši hiši smo imeli televizijo že pred sto leti. To so bile mohorske knjige. Nisem več kmet, na te knjige pa sem še zmeraj naročen. Pomagale so nam Slovencem, da danes vsi beremo, da smo zadovoljni in da vemo kdo smo." (Železniški delavec)

"Mnogokrat sem nemiren in prestrašen, tudi obupan. Knjiga pa mi vzbuja pogum, samozavest, vero v življenje in veliko veselje." (Student)

"Komaj sem čakala, da sem se naučila brati. Vse pravljice sem že prebrala. Nove knjige se vedno tako razveselim, kadar jo zagledam. Pri nas vsi beremo. Vesela sem, kadar mi ata reče, naj mu kaj preberem." (Desetletnica)

Že Aristip iz Cirene (5. stoletje pred Kristusom) je vedel povedati: "Ne beri mnogo, beri koristno!" Knjige ne smemo "pogoltniti", moramo jo "prebaviti". Bra-

nje slabih knjig je potrata časa, zastrupljanje okusa, klanjanje ničvrednosti in neumnosti. Povej mi, kaj beras, pa ti povem, kdo si!

Žal ne berejo vsi. Vsaj dobrih knjig ne. Niso se tega naučili, niso imeli priložnosti, ali pa so jo zapravili. V naši družbi skoraj ni večrevežev — tistih brez kruha. Zato pa je vse preveč takih, ki so brez duhovnega bogastva, čeprav so mnogi med njimi zelo bogati. (Vendar ti ne kupujejo knjig. Nič hudega — preprosti ljudje

z žuljavimi rokami in izobraženim srcem bodo pomagali naši knjigi in reševali našo kulturo. Tega smo valjeni, to so delali že od zmeraj.)

Nekateri, ki verjamejo le v moč tehnike in privlačnosti modernih sredstev družbenega obveščanja, pravijo, da je knjiga zapisana smrti. Ne, motijo se! Knjiga je večna — ljudje, ki jo zavržejo, so zapisani temi in propadu!

Priredil BERNARD

Dve zgodbi našega časa

Desetka o amele matere

VOJNA ji je vzela moža in jo pustila samo s petimi otroki. V vdovskem boju z življenjem je zmagala: vseh pet je srečno spravila k poštenemu kosu kruha.

Kar mimogrede so otroci zrasli in se poženili. Šele ko je zadnji šel od hiše, se je zavedla, da je že osivila in postarana. Ostala je sama. Kot da je ni ubijalo materinstvo. Tako sama, da se ji je preteklost na trenutke razblinjala v nič.

Otroci so se ji čudno razkropili po svetu. Redkokdaj dobi kako pošto in prav tako redko se kdo za kako uro oglasi, da pogleda, če ni kaj narobe z njo. A mati jim te odtujenosti ne zameri. Zdaj imajo že sami otroke in se ubadajo z življenjem, čeprav jim je dosti lepše kakor njej.

Ob samotnih urah, ko se izba zagrinja v mrak zlatega večera, poseda mati ob oknu, zamišljeno zroc v daljavo, ki použiva njene otroke. Ura mračenja se ji zdi najbolj obrana za vasovanje pri njih, ko se ji misel spremeni v lahkokrilo ptico, da obleti vseh pet, preden si mora prižgati luč.

Večerni zvon ji potrka na okno. To je njen vsakdanji gost, ki jo vabi k izpolnitvi že dayne obljube, k rožnovenski desetki.

Skromna desetka . . . Z otroki je zmeraj molila samo desetko in pri njej je ostala še danes. Zdi se ji, da je z njimi tako tesneje povezana, kot da ji od tam, kjer so, odgovarjajo kakor nekoč.

Zdrava Marija . . .

Zdrava Marija . . . Le kaj je z Jernejem, da tako dolgo ne piše? Od vseh je še najpridnejši za

pisanje, čeprav je najbolj oddaljen. Nekaj mora biti z njim narobe. Prehitro je zrasel in ni tako trden kakor drugi, tenak in rahel je kakor glas tretjega zvončka iz lin. — Oh, kaj počnem! Zavozila sem iz molitve, komaj sem dobro začela. Priznam, da nikoli nisem bila zgledna molivka. Kar se Janezek nauči . . .

Zdrava Marija . . .

Zdrava Marija . . . Tone je čisto drugačen! Seveda, njega niso tako zdelale otroške bolezni kakor Jerneja, ki so se ga prijele vse od prve do zadnje. Tone je iz drugega testa in vsak grižljaj mu je šel na moč, da je starejšega kmalu zlahka vrgel na tla. Tudi v družbi se je bolje obnesel. Vse mu gre lažje in uspešnejše od rok. Dana mu

je bila pač večja sreča. — Že spet sem zablodila od molitve! Kako sem raztresena . . .

Zdrava Marija . . .

Zdrava Marija . . .

Zdrava Marija . . . Ivanka in Minka, moji črvičasti dvojčici, do leta tako slabotni, da sem jima kar naprej prižigala svečo. Živeli sta domala od zraka. Ko pa sta dobili tek, sta jedli kot volčici in od jutra do večera prepevali: mama, kruha . . . In kakšna podobnost! Eno sem moralna drugače česati in ji vdeti uhane, da smo ju razlikovali. Še v njuni zrelosti se zmotim, da pozdravim Minko, ko me obišče Ivanka . . . — Moj Bog, kakšna molitev je to? Saj sem slabša od negodnega otroka!

Zdrava Marija . . .

Zdrava Marija . . .

Zdrava Marija . . . ki si ga Devica v templju našla. Uboga mati! — Nikoli ne bom pozabila, kako sem tudi sama iskala svojega najmlajšega,

dveletnega Petra. Nenadoma smo ga pogrešili, kot da je izhlapel. Vse smo preiskali — otroka nikjer! A i ga je zemlja požrla? Umirala sem od groze, ker nisem vedela, kje naj ga še iščem. Ivanka in Minka pa: mama, kruha . . . Odpahnem razmazana vratica krušne omare in meni se je odprlo nebo: mali je ležal poleg hleba in sladko spal . . . Eden od starejših ga je bil ponevedoma zaprl. Nikoli dotlej otroci niso dobili tolikšnih kosov kruha kakor tistikrat, jaz pa tisti večer od strahu in sreče nisem mogla ne jesti ne zaspasti . . .

— Tako! Desetka na rožnem vencu je končana, jaz pa je nisem izmolila, samo odžebrała sem jo, misleč na otroke. Ne zmorem več zbrane molitve. Niti ene same uboge desetke . . .

Ko se je potrta umaknila od okna, je bila v izbi že gosta roč. Roka ji je trepetaje tipala za stikalom. Ko ga je našla in je zasvetila luč, ji je od nekod šinil v dušo žarek neznane svetlobe. In iz nje se je nenadoma razcvetela tolažilna misel o cestinarju, ki je šel opravičen iz templja . . .

95 proti 5

MLADA žena se je prismejala iz ambulante in se vrgla možu okoli vratu: Čestitajva si — na jin prvi otroček je že na poti . . .

— Živila družina! jo je zavrtel po sobi kot še nikoli.

Beli kodrček (stričovo poročno darilo) pa je ljubosumno zalagal in ji skočil v naročje.

— Seveda, tudi tebi moram povedati: Zibali bomo, prav zares . . .

Stresla je psička za kodrasta ušesca, ta pa ji je v zahvalo dvakrat, trikrat obliznil roko.

*

Sumljivo počutje je nosečnico pognalo v ambulanto in čez teden dni je prinesla svojemu zdravniku bakteriološki izvid.

— Žal vam moram pokvariti radost materinstva; redka živalska okužba vam tragično ogroža plod. Nujno vam svetujem, da žrtvujete otroka, v nasprotnem primeru boste po znanstveno potrjenih izkustvih rodili popolnega kretena . . .

Smrtno bleda je vprašala: Res ni pomoči?

— Nobene. Komaj pet odstotkov verjetnosti

je, da otroček ne bo prizadet, pa še to le bolj teoretično.

— Torej 95 proti 5 . . .

— Tako je. Časa za odločitev imate le malo, komaj štirinajst dni.

Kakor pokošena bilka pod koso, tako omrtvijena je omahnila nesrečna nosečnica v sobo, kjer sta pred nekaj tedni z možem slavila "veselo oznanilo". Tokrat se ji je zdelo, da mu je padla v mrtvaški objem.

Vseh štirinajst dni sta preživelata kot obsojenec, ki odšteva dneve in ure pred usmrtnitvijo. Kipeča mladost jima je ugasnila v očeh in obležala v njih kakor povožena žrtev sredi ceste. Kot živa mrtvecata sta se bala ozreti drug drugemu v oči, iz katereh je blazno bodlo razmerje 95 proti 5 . . .

Nagonska sla po ohranitvi življenja ju je gnala od sorodnikov in prijateljev do včerajnjih neznancev, a nihče jima ni znal spremeniti verjetnostnega števila 5 v 95. Vračala sta se drug k drugemu kot dve izpraznjeni orehovi lupini. Jed na mizi je ostala vse bolj nedotaknjena, zakaj tudi s krožnikov se jima je grozljivo predstavljal kreten . . .

Zadnjo noč pred iztekom roka sta odšla v posteljo brez poljuba za lahko noč, ker sta se bala iz oči prebrati kapitulacijo pred številom 95. V dolgih urah brez spanca sta si mukoma zatiskala oči, da bi ne gledala stropa, pošastno prepraze-nega s številkami 95 . . . Vedela sta, da brezupno bedita in strmita v nerazrešljivo vprašanje: zakaj usoda siromake obremenjuje s kupi nezaželenih otrok, nama pa ni dano pozdraviti pobožno pričakovanega . . . ?

Zjutraj se je žena po štirinajstih dneh spet oklenila moževega vratu. Vsa pomirjena in pomljena je uprla vanj upajoče oči.

— Si se odločil?

— Ne. Očitno si se ti . . .

— Tudi ne. Mali se je sam odločil . . .

Gledal jo je, ne da bi bil zmožen kaj reči.

— Res. Ko si ti proti jutru zaspal, sem jaz še

govorila z njim. Roteče je dvignil ročice, ki jih še nima, in si izprosil življenje. Obljubila sem mu ga. Te besede ne smeva prelomiti!

Od tistega dne sta vsepovsod, kamorkoli sta se ozrla, videla samo številko 5. Petica ju je pozdravljala iz oči, ki so se spet iskale, z vseh sten, krožnikov in še s cestnega tlaka, ki je veselo odgovarjal trkom čevlja: pet — pet — pet . . .

*

Ko so po srečnem porodu mladi materi prinesli njeno živo štručko, ji je zdravnik prvi čestital: Zdrav in krepak fantek — vsaka mamica bi ga bila vesela . . .

Tolikanj tvegana petica mu je naklonila vse potrebne talente. Ondan nam je svetlooki Klemen, komaj dve leti star, že veselo zapel: Barčica po morju plava . . .

J.L.

— Tisti, ki ni hotel razumeti, kar mu je dopovedovala mati, bo moral razumeti, kaj mu bo rekla bolečina.

(afriški pregovor)

— Ko je Bog spoznal, da je njegova naloga prevelika, je ustvaril mater.

(španski pregovor)

Marija v naši narodni pesmi

VINKO ZALETEL

MALOKJE na svetu je Marija tako globoko ukoreninjena v narodu kot pri Slovencih. To nam dokazujejo premnoga Marijina božja pota, molitve, cerkvene pesmi, navade in tudi narodna pesem, ki je najvernejša slika narodovega čustvovanja in mišljenja.

Ko so Slovenci sprejeli krščanstvo, so posebno navdušeno in živo sprejeli Marijino češčenje. Zato so naše najstarejše cerkve v večini posvečene Mariji — že okrog leta 750 je škof sv. Modest pro koroško škofjsko cerkev, pri Gospe Sveti, posvetil Materi božji. Pa tudi naše najstarejše narodne pesmi pojejo o Mariji.

Pesmi, ki jih navajam za zgled, imajo dvojno značilnost:

1. so zelo stare, nekatere imajo svoj izvor še pri poganskih Slovencih, ki so pozneje poganske osebe nadomestili s krščanskimi, splošno pa izvirajo iz 11. do 15. stoletja;

2. so zelo preproste, otroško naivne, včasih celo neskladne s cerkvenim naukom. Dokazujejo pa to, da so res izšle iz preprostega ljudstva, niso umetne razumske pesmi. Pesmi so torej zunanjji izraz, odsev narodove duše, preproste, a globokoverne.

Poglejmo izmed premnogih narodnih pesmi vsaj nekatere:

Pesem "Marija, tica pevka in zamorska deklica" je nastala v 12. ali 13. stoletju, ko si je zdravamarija utrla pot med ljudstvo. Pesem — legenda je prvi sad nove molitve na Slovenskem in spremila molitev zdravamarijo, ko se razširja med ljudstvo in obeta pobožnemu molivcu po Materi božji plačilo v nebesih.

Tič'ca perletela, ta drobna tičica,
prelepo je zapela od Device Marije:
"Tavžentkrat bodi češčena,
o Marija, roža ti!
Tvoje gliche ni nobena,
take nima celi svet:
tavžentkrat bodi češčena,
o Marija, rožni cvet!"

Ko Marija sliši tičico, jo vpraša, kje se je naučila pesmico. Tičica ji pove, da od zamorske deklice, ki se po morju vozi v pisani barčici. Obe se podasta k zamorski deklici, ki **"prav lepo poje od Device Marije: Tavžentkrat bodi češčena . . ."**

Pesem "Marija in brodnik", kot jo poznamo po Marjarjevem zapisku iz Dola pri Rožku in po Žabovem iz Dutovelj, pove, da Marija zapusti romarsko svetišče in, ko jo kličejo nazaj, pove, zakaj ni zadovoljna:

Mi cerkev je zadosti že,
mi svetih maš premalo je.
Možje do cerkve pridejo,

K sliki: Starodavna Mati božja iz Podgraj, številnim med nami dobro poznana, saj je od mnogih faranov pred begom sprejemala prošnje in obljube . . .

na konjih tje prijezdijo . . .
Žené do cerkve pridejo,
nemarno se zgovarjajo.

Ko Marija pride do jezera, poprosi brodarja, naj jo prepelje "za božji lon". Toda brodnik pravi, da vozi le . . . za same bele krajcarje.

Marija razpne krilce in gre čez jezerce. Ko pride na drugo stran, začne brodniku goretih hišic. Sedaj kliče brodnik Marijo na pomoč, toda Marija odgovori:

"Pomagajo naj krajcarji!"

Tedaj brodnik prosi:

"Saj reši mlado dete!
Sred izbe zibka tam stoji
in mlado dete v njej leži."
Marija krog se zavrti,
ves ogenj naglo pogasi.

Veliko pesmi opeva Marijino pomoč, priprošnjo in zlasti moč spravljati duše v nebesa. Tako na primer pesem o "sveti raj pometajoči deklici". Ko pometa svetli raj, je vsa žalostna, ker njenih staršev duše ne pridejo vanj, kajti

. . . oni so bili mlinari in krčmari,
velike mer'ce jemali,
a male nazaj devali.

Ježus ji svetuje, naj počaka, da minejo maše in pride. Marija pa, naj toliko časa gode pred peklom, da pride hudoba ven, in ji bo poplačal godenje tako, da bo izpustil duši. Toda ko hudoba potem noče dati duši, je

. . . prišla Marija pred pekel,
z nogo v vrata udarila,
da so se vsa razdrobila,
a duše so b'le rešene.

Sicer vemo, da niti Marija ne more več rešiti duš, ko so enkrat pogubljene, toda pesem nazorno pokaže Marijino moč nad peklom in hudobnim duhom.

V pesmi "Razbojniki" pride Marija s sinom Ježusom in možem Jožefom v črnem gozdu do razbojniške hiše in prosi prenočišča. Žena se brani, ker

" . . . imam moža razbojnika,
ki nikol' ne pride trezen dam."

Ko Marija oblubi, da bo noči prišel trezen domov, jo žena poprosi za otroka, ki je že sedem let star, pa še ni spregovoril in ne shodil. Marija ga ozdravi in otrok teče do očka. Ko gre razbojnik domov, se čudi, "da je pod streho tak' svetlo, kakor bi s'jala sonca tri". Ko mu žena pove, da

"dobili smo lepe gosti:
Marijo s sinom Ježusom
in njenim možem Jožefom . . .",

se razbojnik takoj spreobrne, "vse zapusti in pa za Ježusom hiti". — Ta pesem pokaže Marijo kot "pribelašče grešnikov".

Pesem "Otrokova duša se pokori" govori o otroku, ki je bil zvečer rojen, opolnoči krščen, zjutraj pa je umrl, toda kljub krstu ni mogel v nebesa in mu Bog naloži še dve težki pokori. Obe pokori z Marijino pomočjo izvrši in Marija dušici pove, da je moralna trpeti za svoja lastna dva bratca.

Prijela jo je z belo roko,
peljala jo je gor v sveto nebo,
gor v nebo, v sveti raj —
Oča nebeški nam ga daj!

V pesmi "Tri pogubljene duše" prosijo tri duše: "Marija, odpri nebesa!" Toda Marija jim odgovori: "Jast jih ne smem odpreti!" Nato pa reče

prvi: ". . . ker nisi hotela botra bit'";
drugi: ". . . ker si dete umorila,
pa ga nisi nič krstila";

in tretji: ". . . ker nad Bogom si scagala."

Te tri grešne dušice so namreč "močno grešile, pa se niso spokorile".

Pesem "Sveta Kri vsejana" je nastala okoli leta 1200, ko so verniki prejemali sveto obhajilo še redno pod obema podobama, kajti šele lateranski koncil leta 1215 je določil iz praktičnih razlogov, da se deli sveto obhajilo le pod podobo kruha. — Pod lipico ob srebrni

mizi sedi Ježus in dvanaest apostolov. Ko Marijo vprašajo, zakaj je tako žalostna, odgovori, da zato, ko "gleda drobno pšeničico in vinske trtice", iz česar bo presveti Rešnje Telo in Kri:

". . . kadar grešniki piyejo
tvojo sveto Rešnjo Kri,
da bi premišljevali,
kaj Ježus za nas trpi."

Pesem tako daleč nazaj razodeva isto misel, kot jo je povedala Marija v Fatimi leta 1918, kako namreč Marijo žalostijo grešniki (tukaj predvsem oni, ki božjeročno prejemajo sveto obhajilo).

Srednjeveške cerkvene slike večkrat kažejo Marijo, kako pred Ježusom kleči in prosi za grešnike. V pesmi "Marija prosi za porodnice" je ista misel:

Marija pred sinekom kleči:
"Ljubi sin, ne delaj sóda,
naj žene sporodijo,
se grešnik spokori!"

V pesmi "Stari berač" sreča Marija starega berača in ga vpraša, zakaj je tako žalosten in se joka. Berač potoži, da zaradi starosti: kolena so mu okamnela in oči osteklenele. Marija mu svetuje, naj gre

". . . na goro visoko.
Tam stoji ena cerkev Device Marije.
Tam si dol poklekni . . .
no še ti tam zmoli
svoj sveti roženkranc."

Potem ga bosta dva angela prijela vsak za eno roko ter ga peljala "gor v sveto nebo no v svetli raj".

Pa ne pride vsak v sveto nebo. Ko se loči od trupla grešnega in "rajža duša pred vrata nebeška", potrka po vratih z zlatim prstanom.

Ven sveti Peter pride,
te duše ne pozna:
"Le čaki, čaki, duša,
grem vprašat Marijo,
ali si jo kdaj častila,
molila Jezusa."

In če bo Marija zanikala, potem duša ne more ne v nebesa in ne v vice, ampak bo pogubljena, nadaljuje ta narodna pesem.

Strašno se je pregrešil zidar, ki je s kladivom "udaril Marijo na Ljubnem" pri Brezjah po glavi:

Hitro črna bula stekla,
kri rudeča ven pritekla
Mater' božji z Lubenga.

Pesem pove, da je zidar moral v Rim k papežu po odvezu, za pokoro pa je moral nesti nazaj v Ljubno težek križ.

Še v poganskih časih ima svoj prvotni izvor pesem "Kresnice". Dekleta so nekoč na čast bogu Kresniku — soncu, luči, zažigale kresove, plesale in rajale in proslile za dobro letino. Pozneje so o kresu hodile okrog po polju in med vinogradi.

**Kresničice kresujejo
in prav lepo zapojejo
od Jezusa, Marije.**

Pesem "Slovo od sveta" je "obsmrtnica", kakršne so peli, ko so čuli, bdeli pri mrlju. Mlado dekle se poslavila od matere in sveta in vsega. Ve, da samo

"Oh, Jezus no Marija,
bosta moja tovaršija . . .
Ni lepše tovaršije,
ko je Jezus no Marija."

Zelo lepa, čeprav svojevrstno obdelana, je pesem "o Jezusovem rojstvu":

Ko prišla je prva ura noči,
Marija prav milo zaječi.
Ko prišla je druga ura noči,
Marija hladne vodice želi.
Ko prišla je tretja ura noči,
Marija nam Jezusa porodi.

Pa angelci iz nebes gredó,
Mariji zlat stolček nesó:
"Marija, tu prebivala boš,
vsem grešnikom milost dajala boš."

Marija je venec spletala,
dekletam ga je obetala.
Marija vsem tistim venec da,
katere so čistega srca.

Kako Marija ljubi ponijest in usmiljenost, nam poje pesem "Marija gre z Jezusom na božjo pot". Marija nese na Sveti goro sinka, toda prav težko. Zato prosi županjo hčer, če bi ji pomagala nesti Jezusa. A njen odgovor se glasi:

"Kako bi ga odnašala,
ker bi rokavce oblatila?"

Potem vpraša Marija ubogo hčer in še njo prosi. Ta najprej odgovori:

"Kako ga bom odnašala,
ker sem velika grešnica?"

Pa je le nesla Jezusa na Sveti goro. Potem Marija vpraša Sina:

"Kak lon boš tem dekletam dal?"

Jezus ji pove, da bo dal županji hčeri dosti blaga, malo otrok, na onem svetu pa pogubljenje. Ubogi hčeri pa bo dal dosti otrok, malo blaga, na onem svetu pa zveličanje.

Prav ljudsko samovoljno je obdelana legenda "o Marijinem vnebovzetju". Pesem opisuje, kdo je Mariji ob smrti svečo držal, jo preoblačil, "štuke zvonil" in v krsto deval. Ko so jo k pogrebu nesli štirje angelci, jih je sprečal ljubi Jezus:

"Kaj nosite, vi mladen'či?
Doli den'te, pokažite!"
"Mi nesemo mater tvojo."
"Den'te doli mater mojo!
Stan'te gori, mater moja!
Saj vi niste zaslužili,
da bi v črni zemlji gnili,
nego ste vi zaslužili,
da b' se v nebesih veselili."

Nadvse preprosta, pa obenem ganljivo prisrčna je narodne pesem "Marija kliče ranjenega fantiča za Jezusom":

— — — — —
Krogla mi prileti,
fantič pa obleži.
Marija pa mimo gre,
milo ga gledala,
lepo ga vprašala:
"Pobič, kaj tukaj spiš?
Ti ne boš tukaj spal,
pojni za Jezusom!"

Ta pesem je tudi uglasbena. Kolikim našim fantom, po naši in po tuji zemlji, od Karpatov do Doderdoba, za druge umirajočim, pa globoko in preprosto vernim — kot je narodna pesem, ki jih je spremljala — je Marija tako rekla! In morda je bila za žalostne matere največja tolažba prav Marija, ki je njihovega sinka peljala k svojem Sinu — Marija, ki v naši narodni pesmi živi, kakor živi in bo živila v našem narodu.

KRATEK ODLOMEK

. . . iz življenja našega oltarnega kandidata. Letos se Baraga ob 110-letnici smrti in 125-letnici škofovskega posvečenja posebej spominjamo. Poleg duhovnika in misijonarja je bil tudi priznan pisatelj ter kulturni delavec: nam je pisal duhovne knjige, Indijancem pa je poklonil celo slovnično v slovih.

Članek je pred leti napisal veliki Baragovec, pokojni frančiškan p. dr. Hugo Bren.

FRIDERIK BARAGA je v poletju leta 1847 spisal v angleščini popolno slovnično čipewanskega (očipvejskega) indijanskega jezika. Izdal jo je v mestu Detroitu leta 1850 na 576 straneh. Ko je sestavljal slovnično, je že zbiral tudi besede za sestavo slovarja v očipvejsko-francoskem in francosko-očipvejskem jeziku. Francoski jezik je izbral zato, ker je bil takrat občevalni jezik za pokrajine, kjer je on misijonaril. Ko pa je sprevidel, da bo v bodočnosti angleški jezik prevladoval s svojim vplivom, je nameraval pisati ta slovar v treh jezikih: angleško-francosko-očipvejsko. V letih 1850 in 1851 pa je spet spremenil svoj sklep in se dokončno odločil le za očipvejsko-angleški slovar. Tri razloge, ki so ga pripeljali do spremembe načrta, je razložil škof Lefevre v pismu 2. aprila 1851 in ga prosil, naj mu odgovori, če je prav storil ali ne. Razlogi za spremembo so bili slednji: Slovar bo dopolnilo k slovnični, ki je bila pisana v angleškem jeziku. Če bi sestavljal trojezični slovar, bi porabil za to dvakrat več časa. Tudi stroški za tak slovar bi se zelo povečali. Kaj mu je škof odgovoril, se ne ve, zdi se pa, da mu je načrt odobril, kajti misijonar Baraga je leta 1852 s pospešenim študijem dokončal slovar in rokopis do 4. januarja 1853 še na čisto prepisal.

Dne 2. marca 1853 se je Baraga odpravil na pot v Detroit, da bi dal tam slovar natisniti. Potoval je preko Bay-a di Noques in preko Green Bay-a, ob Huronskem jezeru. Pot iz L'Ans-a do Bay-a di Noques mu je vzela štiri dni peš hoje s krpljami. Odtod do Green Bay-a se je še tri dni peljal na saneh, ki sta jih vlekla dva ponija. Ker je Huronsko jezero ob bregovih zamrznilo, se je tu in tam vozil kar preko ledu, da je s tem zmanjšal razdaljo. Tu pa bi bil svojo vožnjo skoraj z življnjem plačal.

Bilo je 9. marca, ko so drčali preko ledene gladine. Kar zahrešči, led se udre in vsa družba, devet oseb, je bila v vodi. Začel se je boj na življenje in smrt, ljudi in ponijev. Potniki so si kmalu zopet pomagali na ledeno gladino, ponija pa sta se pol ure borila, da sta se skobacala na trši led. Na srečo je bil v bližini svetnik, kjer so se premočeni in premrzli potniki ogreli, sicer bi bili zmrznili. Baragu so itak ob tej priliki zmrznile noge. Pa tudi svoj dragoceni rokopis je kmaj rešil iz ledene kopeli.

Kot pravi indijanski poglavlar je izgledal Baraga na staru leta

Ko je dospel 17. marca 1853 v Detroit, so nastale nove težave. Tiskarna ni bila sposobna tiskati slovarja v indijanskem jeziku. Zato se je odpeljal v mesto Cincinnati, kjer je potem skoro štiri mesece vodil in nadzoroval tiskanje slovarja. Kar naprej je moral tiskarju narekovati dolge in težko umljive indijanske besede. Ko je delo dokončal, se je še vrnil v svoj misijon. Kmalu potem je prejel obvestilo, da ga je sv. oče imenoval za apostolskega vikarja Gornjega Michigana.

Baraga, ki je bil neprestano zaposlen v dušnem pastirstvu, si je čas za pisanje knjig dobesedno ukradel. Z izjemo nedelj in praznikov, je navadno redno vstajal že ob pol treh. Po opravljenih jutranjih pobožnostih je sedel k pisanku. Nočni počitek je žrtvoval za književno delo, poleg tega pa še vsak potreben oddih čez dan. To je razvidno iz nekega njegovega pisma škofu. Ta mu je hotel v L'Anse poslati misijonskega pomočnika Van Plaemela. Ko je Baraga zvedel za škofovo namero, mu je 23. marca 1851 pisal, naj ga rajši poslje kam drugam. "Moram kar priznati," pravi, "da sem samotarec, ki si ne dam nikakega oddiha. Najrajši sem sam pri svoji pisalni mizi, kadar me misiji ne zaposljujejo. In kot tak sem kajpada slab družabnik . . ."

V tem imamo ključ do uganke, kako je mogel kljub svojemu ogromnemu delu toliko napisati, kakor bi bilo pisanje njegovo poklicno delo. V resnici je bilo le sredstvo za njegov glavni misijonski poklic, za katerega je ves živel. Kadar ga je ta klical, je takoj odložil pero, si sredi najhujše zime navezel krplje in pohitel v indijanske pragozde, pa če je bilo treba tudi na celotedensko tvegano misijonsko pot — zaradi ene same duše.

22. aprila 1978

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 861-8118 in 861-7787

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic., 3101
Tel.: 861-9874

● Tokrat sem s tipkarijo zgoden, kot je zgodnje tudi ostalo uredniško delo za majsko številko MISLI. Tako se bomo premaknili vsaj za teden dni ali dva bliže začetku meseca, da ne bomo vedno capljali proti koncu. Pošta s svojimi "uslugami" zadnji čas ni več na naši strani . . .

● Toliko let že prirejamo MATERINSKO PROSLAVO na prvo majsko nedeljo, da se mi zdi to kar samo po sebi umljivo. Pa verjetno tudi drugim melbournskim rojakom, ki se je redno udeležujejo. Tako mi ob pripravi tipkarje za aprilsko številko še na misel ni prišlo, da bi Materinsko proslavo najavil. Upam, da mi Slomškova šola tega ne bo zamerila, saj bomo popravili na slovenski radijski oddaji. Upam tudi, da bodo ljudje napolnilni dvorano ter dalji priznanje našim mamicam kakor tudi nastopajočim.

Večkrat sem že dobil vprašanje, zakaj je naša proslava na prvo majsko nedeljo in ne na drugo, ko vsa Avstralija praznuje materinski dan. Iz preprostega vzroka, ker imamo na drugo nedeljo sleherni mesec že ustaljeno mašo v Geelongu. Dokler je bil v Melbournu en sam pater, tu na drugo nedeljo v mesecu sploh ni bilo maše, zato tudi ne prilike za kako proslavo po maši. Tudi proslavo v čast našim mamicam smo iz istega vzroka morali prestaviti na začetek Marijinega meseca in tako je ostalo.

● Pridne članice našega Društva sv. Eme so doslej priredile svoj letni sejem na tretjo nedeljo v oktobru. Na zadnjem sestanku so se razgovorile, da oktobrski čas ni preveč prikladen: proti poletju gre, kdo bo kupoval razna volnena ročna dela — teh pa je na sejmu menda kar največ. Res mnogo lepih ročnih del kar ni šlo v promet. Po drugi strani pa bo letos v oktobru tudi deseta obletnica blagoslovitve naše cerkve in s tem v zvezi drugih priprav na pretek.

Zato so se članice domenile, da bo letos SEJEM že zdaj v mesecu juniju in sicer 11. JUNIJA, NA DRUGO JUNIJSKO NEDELJO, po deseti maši. Na-

prodaj bo kakor navadno lepa izbira ročnih del, pa seveda zlasti domače pecivo — od potic in raznih sladkih dobrot pa do lectovih srčkov. Zabavali se boste lahko s srečolovom ter poskušali srečo. Vsekakor: VSI STE VABLJENI in ne razočarajte prirediteljic!

Gospodinje, ki so pripravljene kaj speči in prinesti, da se na sejmu proda v dober namen, so dobrodošle. Društvo sv. Eme bo hvaležno za vsako pomoč.

● Prekratka doba je bila od prejšnje do te številke MISLI, da bi mogel poročati o kaki poroki. Krste pa le morem omeniti kar tri: 15. aprila je bil krščen Daniel Janez, ki so ga prinesli iz Scoresby. Je novi član družine Martina Goršeta in Kathryn Margaret r. Moroney. — Kršencu naslednjega dne (16. aprila) pa bo ime Daniel Joe. Razveselil je družino Marjana Morda in Kathy r. Huzony, ki živi v Whyalli, S.A. — Tretji krst pa je bil 18. aprila v melbournski otroški bolnišnici: hčerkica Vincenca Rostan in Amalije r. Starič iz Macleoda je dobila ime Milena. Upajmo, da bo kmalu odšla zdrava domov in bomo ostale krstne obrede dopolnili v naši slovenski cerkvi.

Vsem družinam iskrene čestitke!

● Na četrto nedeljo v aprilu je bila slovenska maša v Worwellu, za maj pa je zopet na vrsti Wodonga. Maša bo na tretjo nedeljo v maju (21. maja) ob petih popoldne. Vabljeni vsi rojaki Wodonge, Alburyja in okolice!

● Kot sem omenil že v aprilski številki, bomo šmarinci pobožnost sproti oznanjali, gotovo pa jo bomo združili z vsemi nedeljskimi in večernimi mašami v maju.

Večerna maša (kakor navadno ob pol osmih) bo na sredo, 24. maja, ko obhajamo praznik Marije Pomagaj. Mašo bomo združili s petimi litanijami. Večerna maša bo tudi v sredo, 31. maja, praznik obiskovanja Device Marije in zaključek šmarnic. — V juniju bo večerna maša kot običajno na prvi petek, 2. junija, ko obhajamo praznik Srca Jezusovega.

● Posebej naj vas spomnim na praznik Rešnjega Telesa in Krvi (TELOVO), ki ga obhajamo na zadnjo majsko nedeljo, 28. maja. Z deseto sveto mašo bomo združili tudi telovo procesijo okrog cerkve, blagoslov z Najsvetejšim pa bo na vrhu stopnišča pred glavnim vhodom. Vsaj malo skromnega spomina na procesije doma! — Starše bi rad posebej spomnil, naj pripravijo deklice, ki bodo v belih oblekah trosile cvetje pred Najsvetejšim.

● Pri januarski slovenski verski oddaji na radio 3 EA smo se ob jubilejih dotaknili verskih motivov v Župančičevih pesmih in v umetnosti Maksima Gasparija. Februarska oddaja je bila uvod v postni čas, razmišljajanje o čudovitosti vesolja in nas samih. Marčna oddaja je bila postno-velikonočna, priprava na praznike. Z aprilsko se bomo z Marijinimi pesmimi pripravili na

maj, obenem pa bomo imeli razgovor z gostom iz Brazilije, kapucinskim patrom Mansuetom Božič, ki se mudi med nami na obisku sorodnikov (je brat gospe Plesničarjeve). Naj mu obenem tudi tu izrečemo veselo dobrodošlico, k njegovi letošnji srebrni maši pa naše iskrene čestitke.

● Lani se je mudil med nami na kratkem obisku pri dveh svojih bratih in njih družinah ljubljanski duhovnik g. Franc Mihelčič, v domovini znan kot ljudski misijonar. Tudi nam ni odrekel z nedeljsko mašo in pridigo, saj je vernikom sprememb tako zaželjena. — Na nedeljo 16. aprila je med nas dospela vest od doma, da ga je dan prej zadela srčna kap. Priporočam ga v molitev, sorodnikom pa naše globoko sožalje!

● Nisem še omenil, da so na cvetno nedeljo, ko je Rdeči križ imel svojo letno nabirko od hiše do hiše, tudi naši mladinci pomagali nabirati darove. Pred odhodom je imel p. Stanko zanje posebno mašo, ker se desete niso mogli udeležiti. Nabirali so po dodeljenih cestah v Kew in zbrali lepo vsoto preko 300 dolarjev. Tudi v imenu Rdečega križa iskren Bog plačaj!

● Ker je komaj nekaj dni od izida aprilske, tudi o sedanjem zemljišču še ne morem kaj posebnega poročati. Prosim potrpljenja!

● Baragova knjižnica kar lepo napreduje, tako po številu knjig kakor tudi po številu rednih bralcev, ki si

Pridite na

S E J E M

v priredbi Društva sv. Eme!

Domace pecivo, ročna dela, knjige . . .

Srečolov!!!

Na nedeljo 11. JUNIJA

po deseti maši v dvorani!

knjige izposojajo. Ne bom rekel, da je ravno naval, a v primerih s prejšnjimi poskusi je neverjetno lep napredek.

V Sloveniji smo kupili nedavno lepo število knjig, pa tudi razni dobrotniki so nam jih zopet precej darovali. Iskrena zahvala gospe Miri Berenyi, Savini Venier, Jožefini Hvala, Milki Hervatin in Mihu Gorniku. Bo še kaj posnemalcev? V knjigo pride poseben listek, ki bo za vselej nosil ime darovalca.

Knjižnica je odprta vsako nedeljo po osmi maši do pričetka desete, pa tudi po deseti maši; čez teden pa v sredo od 7—8 ure zvečer.

Naj tu omenim, da so v Baragovi knjižnici tudi na prodaj vse knjige, kar jih imamo na našem prodajnem seznamu. Posebej naj omenim Učbenik slovenskega jezika za naše srednješolce, ki je nedavno zopet dospel iz ZDA, ter razne slovarje. Tudi nekaj letošnjih celovških mohorjevih knjig je še na razpolago. Sezite po njih, dokler jih imamo.

MATERINSKA
PROSLAVA 1968.
Letos je
desetletnica
tega našega
prvega nastopa
v nedokončani
dvorani
pod cerkvijo:
brez oken,
vrat in poda
ter seveda z
zasilnim odrom . . .

IZ POD TRIGLAVA

LANSKO petdesetletnico smrti "triglavskega župnika" Aljaža smo se spominjali Slovenci doma in po svetu, na Kredarici v njegovi koči pa na poseben, nič kaj "alpinističen način". Tam je že več let visela slika Aljaža v duhovniškem kolarju, kakor jo je po fotografiji naslikala neka poljska slikarka. Neki ljubljanski gospodje pa so iz kolarja na sliki naredili belo srajco in rdečo kravato. Neokusno norčevanje iz Aljaža, ki mu naš narod veliko dolguje za vse, kar mu je v življenju poklonil — od Aljaževega znamenitega stolpa na Triglavu pa do prelepe pesmi "Oj Triglav moj dom". . .

BIZELJSKO se ponaša, da je priredilo prvo vinsko razstavo že skoraj pred sto leti — točna letnica je 1896. Ta prva razstava je pritegnila vinogradnike iz vse Avstrije in Madžarske. Podobno prireditev je Bizeljsko priredilo tudi letos od 26. do 29. januarja: Praznik posavskih vin 77. Posebna komisija je poddelala diplome najboljšim vinogradnikom posavskega področja, ki meri 11,000 hektarjev vinogradov.

ZOPET IN ZOPET beremo pritožbe, da o Soči ni več mogoče zapeti z Gregorčičem: "Krasna si, bistra hči planin . . ." Razna podjetja delajo okolju Posočja hudo škodo, zlasti cementarna v Anhovem onesnažuje vse okolico z azbestnim in cementnim prahom, v Sočo pa spušča vsakovrstno nesnago.

Prebivalci tega dela Posočja so zadnji čas zopet ostro zahtevali končanje onesnaženja. Imenovali so celo posebno komisijo, ki naj bi z zastopniki "Salonita" rešila pereče vprašanje. Na sestanku so poudarili: "Smo za razvoj naše tovarne, a ne na račun našega zdravja! . . ."

GRM pri Novem mestu je bila znana kmetiška šola, ki je uspešno delovala polnih devetdeset let. Nedavno se je preselila na svoje novo mesto: Bajnof pod Trško goro. Šola je imela izreden pomen za razvoj kmetijstva ne le na Dolenjskem, ampak v vsej Sloveniji.

Beremo, da je pri slovesnosti predaje novega prostora za šolo sodelovala tudi lanska državna prvakinja v oranju, Slavka Struna. Tako mimogrede zvemo, da ženska nosi naslov najboljše oravke v domovini, ne

kakšen zastaven kmet. Kdo bi si mislil, saj včasih ženske sploh niso orale — to je bilo delo gospodarja.

"... **PAZIMO**, da v cerkvi, pisarni in pri verouku ne priporočamo in ne razpečavamo knjig, revij in listov, ki jih izdajajo katoličani, pa niso v skladu z našo vero. (. . .). Zelo moramo biti previdni, da ne bomo z nedorečenimi ali krivimi nazorji pohujševali mladine glede šeste božje zapovedi," je v svoji Okrožnici 1. marca zapisal koprski škof dr. Janez Jenko. Brezimensko se je s tem verjetno dotaknil tudi nove knjige "Mladi, seks, ljubezen", delo švicarskega protestantskega avtorja, ki je v prevodu izšla pri Mohorjevi družbi v Celju. Tudi prelat dr. Lojze Šuštar v Družini 5. marca opozarja na razno v tej knjigi, ki ni v skladu s katoliško moraljo. Vsaj z opombami bi lahko razjasnili gotova mesta, pa bi vsebina knjige samo pridobila, pravi prelat.

Res Celjska Mohorjeva ni slovenska Cerkev, naj pa bi bila kot katolička knjižna založba zvesta svojim stoltnim načelom. Kam plovemo, če bodo pod njenim imenom izhajale knjige, pred katerih zmotnimi ali nejasnimi nauki bodo morali duhovniki svariti svoje vernice?

NA SVOJEM LETNEM zborovanju v Ljubljani so hortikularne organizacije proglašile za najlepše urejene kraje v letu 1977: Žiri, Muto, Novo Gorico, Krško in Ilirska Bistrica. Na istem sestanku so tudi poročali o končani hortikularni ureditvi Breginja, ki ga je majski potres 1976 težko poškodoval. V Breginju so člani raznih hortikularnih društev zasadili 1390 sadnih dreves, 129 listavcev, 620 iglavcev, 720 vrtnic, 800 rož trajnic in 600 čebulnic.

Ker smo že pri Breginju, naj bo omenjeno, da so nedavno odprli tam novo osnovno šolo. Od potresa do zdaj so se morali breginjski osnovnošolci voziti k pouku v Kobarid, zdaj pa so jih zopet sprejele učilnice domačega kraja.

"KOROŠKA POJE" je vsakoletno srečanje koroških pevskih zborov, in letos je bilo že enajsto. Preko 2500 ljubiteljev petja iz vse Koroške je na Ravnah pri skleppni prieditvi pozdravilo nastop kar 26 zborov iz Podjune, Mežiške doline ter drugih koroških krajev

POD ISTIM GESLOM — "Koroška poje" — je bil 26. februarja tudi celovški koncert, ki ga je priredila Krščanska kulturna zveza v proslavo 70-letnice ustanovitve Slovenske krščansko-socialne zveze na Koroškem. Nastopilo je 21 pevskih skupin z več kot 500 pevci in pevkami iz vseh delov današnje avstrijske Koroške. Uspel je vsestransko in dvorana Doma glasbe v Celovcu je bila pretesna: nekaj sto ljudi ni dobilo več vstopnic, toliko jih je želelo slišati domačo slovensko pesem.

KO JE ENO, pa manjka drugo, pravijo v Murski Soboti. Mesto se hitro razvija in med stavbami so že tudi take, ki imajo več kot pet nadstropij. To pa je

spravilo v skrbi gasilce. Na zadnjih gasilskih vajah so namreč ugotovili, da manjka ustrezne opreme, zlasti pa — visokih lestev. Največja seže le do petega nadstropja. Dokler ne dobe višje, morejo samo upati, da ne bo požarov v višjih nadstropijah.

V TRŽAŠKI ŠKOFIJI je ob nedeljah slovenska služba božja sicer v 25 škofijskih cerkvah, slovenskih pevskih cerkevnih zborov pa je v škofiji dvanajst. Povezani so v Zvezo cerkevnih zborov, ki prireja vsako leto revijski koncert. Ista zveza prireja že od leta 1950 tudi znane božične koncerne, ki so v zadnjem desetletju postali osrednja tržaška prireditev v zimskem času. V marcu pa je ista organizacija priredila v tržaškem Kulturnem domu revijo otroških in mladinskih zborov, na kateri je nastopilo 15 skupin. Vseh mladih pevcev je bilo okrog 600 in skupno so zapeli kar 45 pesmi. Višek kulturnega večera je bila sklepna pesem, Vodopivčev "Slavospev mladosti", ki so jo zapeli vsi nastopajoči zbori: iz 600 mladih grl je zadonela ubrana pesem pod vodstvom salezijanskega duhovnika Franca Pohajača in ob spremljavi kar dveh ansamblov: Galibi iz Opčin pri Trstu in Explorer iz tržaške župnije sv. Ivana. Pesem je tako vžgala, da so jo morali ponoviti.

Zveza cerkevnih zborov prireja za svoje člane tudi letovanje, na katerem imajo poleg zasluzenega oddiha tudi študij zbornega petja in razna koristna glasbena predavanja.

"**LJUDSKI PESNIK**" pravijo 90-letnemu Francu Cucku in farani Gornje Košane so se ga spomnili na nedeljo 2. aprila pri podružni cerkvi, ko so mu pravili skromno zahvalno slovesnost za njegovo ustvarjalnost. Vse, kar je tlačilo vas v dolgih letih njegovega življenja, je bolj ali manj našlo izraz v Francovih pesmih, ki jih je nad 200. V teh preprostih verzih je ohranjena ljudska folklora, domači in cerkevni prazniki, običaji, molitve . . . V svoje pesmi je stal mož veliko vere in zaupanja v Boga, kar živo odseva iz vseh preprostih vrstic današnjega devetdesetletnika.

LANSKO LETO so samo zdomci na delu v Nemčiji pri predstavnštih jugoslovanskih bank vložili nič manj kot 531 milijonov mark. Visoka vsota je za 19,3 odstotka ali okoli 100 milijonov mark višja, kot pa je bila leto poprej.

AVSENIKI se ponašajo že s triindvajsetimi zlatimi ploščami. Prvega marca letos je Slavko Avsenik v Münchenu od zastopnikov nemškega podjetja Telefunken prejel kar sedem novih zlatih, kar pomeni, da so v Nemčiji spet prodali sedem milijonov plošč z Avsenikovimi vižami. O svojih vižah je Slavko povedal: "Ta glasba se je rodila pravzaprav po naključju. Sam sem bil pletilec, delavec — nikoli nisem mislil, da se bom začel ukvarjati z glasbo . . ."

ZANIMIVA rekorderka je krava na živinski farmi

Melbournsko tapetniško podjetje

JOE'S UPHOLSTERY REPAIRS

je v rokah tapetnika, ki Vam bo
po zmerni ceni na uslugo
pri vseh tozadevnih popravilih Vašega pohištva

Priporoča se
JOZE VUKOVIC
10 Prentice Street, NORTH ALTONA, Vic.
Telefon: 391 3776

Potujete v Rim? — Dobrodošli!

HOTEL BLED

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00185 ROMA (ITALY) Tel. (06)777102

II. Kat. — Sobe s kopalnico, radioaparatom,
klimatsko kontrolo. Centralna lega. Prostor
za parkiranje. Restavracija. Slovensko osebje.

v Poljčah, ki je v preteklem letu dala 11,650 litrov mleka. To pomeni, da je dala vsak dan povprečno 32 litrov, oziroma po 38 litrov v 305 dnevh, kolikor je molzna. Pišejo, da je dala v dneh največje molznoti okoli 58 do 60 litrov mleka dnevno.

V Poljčah imajo kar 15 odstotkov krav, ki dajejo od 8 do 10 tisoč litrov mleka letno, gornja rekorderka pa "nosi fano".

POSTOJNSKA JAMA praznuje letos 160-letnico odprtja. Dne 14. aprila 1818 se pričenja turistična zgodovina tega našega kraškega bisera. Takrat je 32-letni delavec Luka Čeč v drznem podvigу preplezel skalovje na desnem bregu podzemeljske Pivke, v današnji Veliki dvorani Postojnske jame, in tako našel pot v dolje neznani pravljični svet njene notranjosti.

Postojnska jama je danes svetovno znana in po naravnih podzemskih lepotah ena najlepših na svetu. Tisoči in tisoči vsakoletnih obiskovalcev pričajo o tem.

ENO NAJBOLJ varnih let je bilo lansko glede železniških nesreč na slovenskih progah, pravijo železničarji — povsem drugačno kot pa na slovenskih cestah. Železničarji ne pomnijo, kdaj bi prej lahko rekli, da zaradi trčenja, naletov in podobnih nezgod vlakov ni nihče skozi vse leto izgubil življenja, niti ni bil nihče ranjen.

Tu seveda niso vključene nesreče, ki so se zgodile na križiščih prog s cestami: te so zahtevali lani v Sloveniji kar 23 življenj in 22 ranjenih.

(JEHOVCI)

JEHOVSKI NAUK NA KRATKO

Nepoučenemu bi se ločina zdela neka čudna oblika krščanstva: uporablja sveto pismo, govori o Bogu, o Kristusu, ga imenuje božjega Sina, ga kliče odrešenika; govori o krstu . . . Razlike so videti vsaj v primerjavi s protestanti na prvi pogled majhne.

V resnici pa jehovski nauk predstavlja lažno kršanstvo, ki prehaja ponekod v pravi materializem.

BOG. — Jehovci verujejo v enega samega Boga. Imenujejo ga po stari zavezi Jehova. Je duhovna vsemogočna oseba, ki se ne da podkupiti; ni pa povsod pričujoč in nima vseh vzdevkov, ki so navedeni v svetem pismu.

Jehovci odklanjajo versko resnico o Presveti Trojici. Zanje je nerazumljiva in nebibilična. Še več: trdijo, da je poganskega izvora in naj bi prišla iz Babilonije.

JEZUS. — Jehovci zanikajo božanstvo Jezusa Kristusa. Kristus naj bi bil duhovno bitje, najvišje, nekak angel, takoj za Jahvejem-Bogom. Kristus je zanje sicer sin Boga, pa ni Bog. Jezus Kristus naj bi se imenoval nadangel Mihael, ko je bil še v nebesih, predno je postal popoln človek; ime nadangela Mihuela je znova prevzel po svojem vnebohodu, ko se je spet vrnil v nebesa.

SVETI DUH. — Zanje ni ne Bog in ne oseba, ampak samo aktivna sila Boga, neke vrste božji veter.

MARIJA, SVETNIKI IN ANGELI. — Vsak češčenje Matere božje, svetnikov in angelov je za jehovce idolatrija — navadno malikovalstvo. Podobe in kipi, ki jih predstavljajo, so zato strogo prepovedani. Če si z Marijo, svetniki ali angeli kdo pomaga pri molitvi ali jih časti, je za jehovce krv greha idolatrije. Iz istega razloga nočejo pozdravljati niti narodne zastave.

ČLOVEK. — Po mnenju jehovcev je človek samo materija, tvar. Duhovna in nesmrtna duša ne obstaja. Duša je sama oseba, sestavljena iz telesa, življenjskega diha in duha. Ta duh pa je samo aktivna sila, podobna električnemu toku, ki gre skozi kak stroj. S smrto telo postane prah, dih preneha, duh dejansko izgine.

S tega vidika je človek po jehovskem nauku enak živalim. Nadrejenost človeka — tako uče-

“Gleite, da vas

(Mt 10:34)

— pa izhaja iz oblasti, ki mu jo je Bog dal nad živalmi in ker je samo človeku dal nekatere božje lastnosti, kot so ljubezen, modrost in čut pravčnosti.

Kljud temu pa jehovci verujejo v vstajenje od mrtvih.

PEKEL. — Pekel po mnenju jehovcev ne obstaja. Ko sveto pismo govori o njem, tako menijo, pri tem misli samo grob.

VICE. — Tudi vic ni. Je pa paradiž, ki je razdeljen na dva dela: eden je nebeški, drugi je zemski. Prvi je samo za 144,000 v naprej izvoljenih, ki so živeli po Jezusovi smrti. Niti Janez Krstnik ni med njimi.

Zemski paradiž pa je obnova prvega raja. Ta je določen za tiste, ki bodo v teku Kristusove tisočletke — po njihovem mnenju je ta tisočletka že v teku — izpolnjevali voljo Jehova-Boga; po tej tisočletki pa bo tudi zemski raj večen.

ZAKRAMENTI. — Po mnenju jehovcev zakramenti v katoliškem smislu ne obstajajo. Tudi edini, o katerem so se pripravljeni razgovarjati: krst, je samo simbol — nekaka javna izjava osebne pripadnosti Jehovi-Bogu. Iz tega razloga pri njih ni mogoče krstiti otrok. Euharistična daritev naj bi bila po njih malikovalski obred, dokaz lažnivosti katoliške Cerkve. Posvečena hostija je

do ne premoti!"

4)

zanje tako nemogoča in jo tako pobijajo, da so se celo čutili dolžne v svoji bibliji po svoje prevesti posvetilne Jezusove besede takole: "To pomeni moje telo, to pomeni mojo kri."

Kljub temu jehovci enkrat na leto proslavljajo Kristusovo poslednjo večerjo, toda delitev kruha in vina, ki je pridržana samo preostalim od 144,000 izvoljenih, je samo simbolična.

ESHATOLOGIZEM. — Ključ vse jehovske vere pa je prerokovanje o koncu sveta v smislu konca časov, kajti zemlja bo obstajala po njihovem brez konca. Upoštevaje nekatere podatke in številke, ki so navedene v svetem pismu, so določili, da je bila zemlja ustvarjena pred 48,000 leti, človek pred 6,000 leti; manjkalo naj bi samo še 1000 let, da pridemo do konca sedmih dni stvarjenja. Teh tisoč let, ki še manjkajo, naj bi torej oblikovalo slovito Kristusovo tisočletko.

Medtem so okrog prvega oktobra (verjetno 4. ali 5.) 1914 po njihovem minili časi narodov: istočasno so se pričeli zadnji časi tega — po njih učenju — zlohotnega sistema. Za to jim je očiten dokaz izbruh prve svetovne vojne. Istega dne naj bi prišlo do nevidnega povratka ali bolje nevidne prisotnosti Kristusa, toda ne na zemlji, ki jo pa vsekakor dosega s svojo močjo, ampak na nebu. Od takrat dalje izbira izvoljene, ki so še

ostali na zemlji. Dokaz za to, tako pravijo, lahko povzamemo iz katastrof, do katerih je prišlo po nesrečnem letu 1914, kakor tudi iz dogodkov, ki so značilni za zgodovino njihove sekte.

Jehovci dalje verujejo, da bo prišlo v okviru ene generacije (za katero pa ne povedo, koliko časa traja) po letu 1914 do bitke pri Armagedonu (Skrivno Razodete 16, 14-16), v kateri bo Jahve uničil vse vere (vere si je izmislil demon) in vse človeške vlade. Nato bo njegova teokracija prevzela vlado zemlje po Kristusu in 144,000 izvoljenih za tisoč let.

Medtem je po jehovskem štetju leto 1975 so upadlo s koncem prvih 6000 let zadnjega dneva stvarjenja. Poslednja tisočletka se je torej že pričela. Končala naj bi se leta 2975, po zadnjem napadu satana in njegovem dokončnem porazu. Satan in njegovi pomočniki bodo za vselej uničeni in na zemlji se bo pričelo večno blaženo življenje.

NJIHOVA ETIKA. — Jehovci pravijo, da so božje ljudstvo in se trudijo, da ostanejo čisto in zdravo ljudstvo. Zato obstaja potreba, da so ločeni od sveta, to je od vsega, kar je izven te ločnine. So oporekovalci vesti, odklanjajo kakršen koli svetni ali cerkveni praznik, tudi rojstni dan. Edini praznik zanje je Kristusova zadnja večerja, enkrat na leto. Odklanjajo dejavnost v političnem življenju ali v upravi, zato nočejo iti na glasovanje ali volitve, pač pa se čutijo dolžne plačati takse.

Če kak njihov član zagreši veliko krivdo in se ne kesa, je lahko izgnan iz družbe. Če dva ali več članov ugotovi, da je neki član napravil hud prestopek, so ga dolžni javiti razsodišču, ki ga imajo v vsaki krajevni skupnosti. Ta bo poskrbel za sojenje krivca.

Vsak jehovec se mora absolutno vzdržati krvi, njenih derivatov in transfuzij. Razporoka je dovoljena samo v primeru prešuštva. Splav je prepovedan. Prepovedana je uporaba tobaka. Alkoholne pijače smejo uživati, toda zelo zmerno. Vsak član je strogo obvezan pridigati od vrat do vrat; dalje se mora udeleževati različnih tedenških sestankov v "krajevni dvorani božjega kraljestva" ter občasnih kongresov. Kdor ne pridi guje, ta kot član ločine ni upoštevan.

(Dalje prihodnjič)

Z VSEH VETROV

NEDAVNO UMRLI filmski igralec Charlie Chaplin je dal v spominih čudovito lepo priznanje svoji materi, ki ga je vzredila in vzgojila v londonskem "slumu". Takole je zapisal o njej: "Tako lepo in živo nam je razlagala Kristusovo osebnost, da nisem pozneje ne videl in ne slišal nikogar, ki bi znal tako govoriti."

Morda nas je kaj starejših, ki moremo nekaj sličnega reči ob spominu na lastno mater. Toda ali bodo mogli otroci, ki zdaj doraščajo med nami, reči kaj takega o svojih materah? Večina "nima časa", zato ta pouk prepušča šoli — tisti skromni veroučni uri na teden, ki brez maminega nauka otroku tako malo pomeni. Ali pa še te ure ni nikjer, otrok pa dorašča brez sleherne verske vzgoje . . .

V KALKUTI v Indiji je 19. januarja letos umrl slovenski misijonar jezuitski pater Janez Ehrlich, po rodu iz Žabnic pod Svetimi Višnjami. V misijone je odšel že kot bogoslovec leta 1937. Večinoma je deloval v jezuitskem kolegiju sv. Frančiška Ksaverija v Kalkuti. Tudi z materjo Terezijo je bil dober znanec.

Iz Ehrlicheve zavedne žabniške družine sta pred njim prišla že dva duhovnika, njegova strica. Prelat dr. Martin Ehrlich je bil bogoslovni profesor ter končno prošt in dekan v Tinjah na Koroškem. Dr. Lambert Ehrlich je bil prosvetni delavec na Koroškem, kasneje pa v Ljubljani univerzitetni profesor in vzgojitelj dijakov. Ker je odklanjal komunizem, je med vojno padel sredi ljubljanske ulice pod bratomornino kroglo.

Hanzej, kot so po koroško klicali pokojnega misjonarja, je bil edini koroški slovenski misijonar. Je pa nekaj časa deloval v Indiji kot misijonska zdravnica tudi njegova rodna sestra Gabrijela.

MED UVODNIKI avstralskega premoga je tudi Italija, ki doma premoga skoraj nima. V začetku januarja je iz Hay Pointa odplula proti Italiji tovorna ladja Lake Arrowhead z rekordnim, doslej največjim tovrom na eni ladji: s 151.271 tonami premoga. Številka je za 11.000 ton višja od zadnjega tozadavnega rekorda, ki so ga dosegli lansko leto.

SVETOVNI REKORD nosi drevo, s katerim se počna — Tasmanija. Visoko je nič manj kot 98 metrov (320 čevljev), obod njegovega debla nad zemljo je skoraj 16 metrov, staro pa je okrog 350 let. Spada med evkalipite (*Eucalyptus regnans*). Še vedno ponosno raste v Styx Valley, 94 kilometrov severno-zapadno od Hobarta, v gozdovih, ki jih za izdelavo papirja trebi

papirnica Australian Newsprint Mills. Pravijo, da bi iz drevesa dobili dovolj papirčine za vseh 32.000 kopij hobartskega dnevnika "Mercury".

Vodstvo papirnice je seveda sklenilo, da to orjaško drevo ne bo padlo in končalo v strojih za izdelavo papirja. Ohranili ga bodo kot turistično privlačnost.

ZA MOŠKE kar nič pohvalno trditev so slišali na prvem mednarodnem posvetu o "ljubezni in čarih" v britanskem mestu Swansea. David Nias, profesor na inštitutu za psihatrijo pri londonski univerzi, je izjavil sledenje: "Moškim dela izbira avtomobila, ki ga bodo vozili dve ali tri leta, očitno več skrbi, kot pa odločitev za ženo, s katero naj bi živel vse življenje. Tako postane sklenitev zakonske zvezе le gola formalnost, kar pomeni, da je tvegana odločitev."

SVOBODNI ZAHOD bo zaradi nezanimanja za afriški problem izgubil svoj vpliv na črno celino, pravijo opazovalci. Kubanski vojaki in pa sovjetsko orožje so v Afriki še vedno skoraj nemoteno na pohodu in abesinska marksistična vlada, ki ji tudi pomagajo, je somalijsko zahtevo po umiku Kubancev odklonila. Tudi zambijski predsednik Kaunda je poleg drugih kritiziral svobodni Zahod. "Če bi bil jaz Brežnev, bi se smejal, ko bi gledal Zahod, kako dela zame," je dejal med drugim. Carter o zadavi res že dolgo čudno molči.

OPOAZOVALCI dvomijo, da se bo "helsinski konference" še kdaj sestala, tako je zbledel konec belgrajske konference in tako brez vsebine je zaključni dokument. Po sedemnajstih tednih so delegati končno prišli do tega, da so — razdeljeni na tri skupine: vzhodno, zahodno in neutralno — predložili tri zaključne rezolucije kot končni dokument zasedanja. Zahodna rezolucija obsega tudi človeške pravice, vzhodna je brez sleherne omembe teh pravic, neutralna pa je enostavni komuniké, ki ne pove ničesar.

TIŠOČLETNICO rojstva sv. Kunigunde so slavili v nemškem mestu Bambergu, severno od Nürnberga. Svetnica je bila rojena v Luksemburgu, v bamberški stolnici pa je pokopana skupno s svojim možem-cesarjem, sv. Henrikom. Poročila sta se okrog leta 1000, leta 1014 pa ju je papež Benedikt VIII. kronal za cesarja in cesarico. Vse skupno življenje sta se trudila za svetost in dobra dela. Po moževi smrti in nastopu njegovega naslednika se je sv. Kunigunda umaknila v samostan, kjer je do smrti živila kot preprosta redovnica. Iz zgodovine vemo, da je bila nekaj časa v vzgoji dvora

sv. Kunigunde in sv. Henrika tudi naša kneginja sv. Hema Krška.

Vsekakor sta oba sveta zakonca znana tudi pri nas, največ pod imenom sv. Kungota in sv. Areh. Na Štajerskem nosijo ime sv. Kunigunde tri župnije; pa tudi po drugih cerkvah po Sloveniji stoje njeni oltarji, ali vsaj oltarni kipi.

UGRABITEV voditelja italijanske krščanske demokratske stranke Alda Mora je skalila letošnje rimsko velikonočno veselje. Papež je ostro obsodil tako ugrabitev samo kot gnujni uboj nedolžnih spremjevalcev, vse pa kaže, da pripravljenost Cerkve na posredovanje ostaja brez odziva s strani "rdečih brigad". Zadnja

poročila pravijo, da Moro ne bo izpuščen, ampak so ga ugrabitelji obsodili na smrt "za vse krivice, ki so bile italijanskemu delavstvu storjene v povojsnih letih". Čudna pravica! Kar pretresljiva je slika Alda Mora, ki je prišla v javnost iz njegovega ujetništva. Stoji pod znakom rdeče komunistične zvezde, ki naj kot "znaniteljica svobode" zasveti vsemu svetu in se pojavlja tako nemoteno ter hinavsko po demokratičnih deželah (žal celo na slovenski zastavi v svobodni Avstraliji). Morda bo prav ta zadnja slika ugrabljenca Mora odprla oči mnogim, ki so pozabili, kaj pomeni rdeča barva zvezde že od vsega početka, odkar je zasvetila človeštvu . . .

GOSPA SVETA

Čudovita Gospa Sveta,
naših dedov biser slavní,
rod slovensko-karantanski
je na gospovskeh tleh
prvo cerkev tebi zgradil
v davnih, davnih dneh.

Gospa Sveta, prva mati
vseh slovenskih si cerkvà,
prve milosti Slovencem
si delila z Gospovskega poljà.

Knezi naši ustoličeni, pred tabo
bili so maziljeni in s sabo
nesli blagoslov so tvoj.

Gospa Sveta,
v nas usmiljeni pogled obrni,
našo staro slavo vrni!
Naj velika gospovska misel,
kakor bakla iz nebes,
kakor zmagoslaven kres,
razzari vseh src globine,
prepoji vsak košček domovine!

Ves slovenski narod združi,
da pod tvojim žezлом, o Devica,
v zvesti veri Bogu služi!
Ti pa naših src,
zedinjene Slovenije,
bodi Mati in Kraljica!

M. ELIZABETA

Zanimivi podatki

Odhod v tujino — za vedno?

Bodo te tri cvetke v nekaj letih še znale slovensko?

PO NAJNOVEJŠIH jugoslovanskih uradnih podatkih je na delu v zahodnoevropskih državah še 700.000 jugoslovanskih delavcev. V tej številki člani njihovih družin niso vsteti.

Letno se vrača iz tujine domov povprečno okoli 65.000 jugoslovanskih delavcev. Mnogi pa se poročajo na tujem in si tam ustvarjajo družine. Ti se nimajo nameri vrniti, četudi so odšli v tujino le na začasno delo. Samo v Zahodni Nemčiji je bilo med 1971 in 1974 kar 12.236 takih mešanih zakonov Jugoslovanov z 8.263 otroki.

Omenjenih 700.000 jugoslovanskih "Gastarbeiterjev" je po Zahodni Evropi raztresenih takole: Zahodna Nemčija 410.000; Avstrija 140.000; Francija 60.000; Švica 25.000; Švedska 25.000; Nizozemska 10.000; ostale zahodnoevropske države 30.000.

Od 410.000 jugoslovanskih delavcev v Zahodni Nemčiji je 38,3% (157.030) iz hrvaške republike; 23,7% (97.170) iz Bosne-Hercegovine, 10,7% (43.870) iz Srbije ter 27,3% (11.930) iz Slovenije in ostalih republik.

Od 140.000 jugoslovanskih delavcev v Avstriji jih je 31,9% (44.660) iz Srbije, 27,9% (39.060) iz Bosne-Hercegovine, 15,3% (21.420) iz republike Hrvaške in 24,9% (35.860) iz Slovenije ter drugih republik.

V Franciji je največ srbskih delavcev (57,7% — 34.620), v Švici največ Hrvatov (39,3% — 9.575), na Švedskem spet največ Srbov (29% — 7.250), prav tako na Nizozemskem (31,4% — 3.140).

Lansko leto so ti delavci poslali domov v Jugoslavijo okrog 1.900 milijonov dolarjev. Ogromna vsota, a samo nekaj več kot ena petina (23%) neto zaslužka jugoslovanskih delavcev v tujini. Nad tem dejstvom so jugoslovanske oblasti nezadovoljne, zato partijski tisk spet in spet poziva delavce v tujini, "da bi bilo koristno, če bi tudi 13.000 milijonov nemških mark (7.000 milijonov dolarjev) ali pa vsaj del te vsote raje naložili v jugoslovanske banke". Za vabo poudarjajo dejstvo, da so "bančne obresti v Jugoslaviji višje", kakor pa v drugih evropskih državah. Isti tisk piše, da je vlaganju

v tuje banke "krivo pomanjkanje zadevnih ukrepov v Jugoslaviji, ki naj bi delavcem pomagali vlagati svoj denar na najbolj primeren način". Pri tem pozablja, da je glavna krivda le v nezaupanju delavcev do domačega samoupravljalnega sistema: v bankah svobodnih dežel se jim zdi denar le bolj varno naložen in "za vsak slučaj" pri rokah . . .

Zanimivi so podatki, ki so sicer iz leta 1973, a veljajo v glavnem tudi za današnji položaj: produkcija jugoslovanskih delavcev v tujini je navrgla 5.600 milijonov dolarjev, od česar so delavci dobili 3.700 milijonov dolarjev, 1.900 milijonov dolarjev pa je ostalo delodajalcem, odnosno v blagajnah posameznih držav. Od 3.700 milijonov dolarjev, ki so jih leta 1973 zaslužili v tujini, so delavci potrošili 1.200 milijonov za preživljvanje, okrog 1.200 so naložili na zahodnonemške banke, dočim so domov poslali 1.300 milijonov dolarjev.

Zanimivo je, kar razberemo iz jugoslovanskega tiska in drugih podatkov, kako jugoslovanski delavci trošijo v tujini zaslužene prihranke, ki jih vračajo domov. Večinoma si zidajo luksuzne hiše, ki jih "nikoli ne bodo mogli v celoti izkorističati". Dalje gre njih potrošnja v razne "nepotrebne olepšave" hišnih pročelij, v gradnjo dragocenih družinskih grobnic ipd. Partijski krogi se pritožujejo, da delavci "premalo vlagajo v tkm. malo gospodarstvo, t.j. zasebno obrtništvo in industrijo". Velike vsote trošijo "ne na področjih, iz katerih so doma, temveč na že razvitih področjih v državi". V tem pogledu so jugoslovanske oblasti razdelile državo na tkm. "emigrantska" in na "ne-emigrantska področja".

V Jugoslaviji sami je trenutno brezposelnih nad 700.000 delavcev. (Po njih lastni teoriji, ki do gotove mere tako čudovito zveni, da nekatere kar prepriča, v komunističnem oz. socialističnem sistemu brezposelnosti sploh ne bi smelo biti. Brezposelnost je vendar produkt kapitalistične družbe, kateri naj komunizem z vsemi njenimi produkti vred zavije vrat . . .) Mnogi se spra-

šujejo, kaj bi se zgodilo, če bi Zahodna Evropa nekega dne poslala večino jugoslovenskih delavcev domov, ker jih ne bi več potrebovala in da zaščiti lastne delovne sile. Nekateri trdijo, da bi bilo prav, da se vrnejo domov strokovnjaki, katerih doma vedno bolj primanjkuje. Istočasno pa čudno hladnokrvno ugotavljajo, da je "50% jugoslovenskih delavcev v tujini prekoračilo kritično dobo petih let, ko se tesnejše zveze z domovino že potrgajo ali vsaj močno oslabijo, ker se večinoma poročajo s tujkami, s katerimi imajo tudi že

otroke". Z drugo besedo: Ta trditev izraža upanje, da se razen strokovnjakov večina le ne bo vrnila, ker bi bil z domačimi brezposelnimi in vrnjenici brez dela za državo kaos le prehuda preizkušnja. Nič ne moti, da se bo v tujini zgubilo toliko naše krvi, ki so jo kot živo blago prodali na tuje, da so — nezmožni rešiti položaj domačega gospodarstva oz. naraščajoče brezposelnosti — ohranili v državi prilični mir in svoja vodilna mesta . . .

Po S.S.

ODKOD GLAVOBOL?

TRIJE odstotki vsega človeštva redno trpijo zaradi glavobola, pravijo zdravniki. Statistični podatki kažejo tudi to, da njihovo število narašča z napredkom civilizacije. Najpogostejsa oblika glavobola je tista, ki je posledica vremenskih sprememb, najbolj boleča pa tista, ki jo povzroča vnetje obnosnih votlin. Poznamo pa še več drugih vrst glavobola.

Biometeorologija je veda, ki proučuje vplive vremenskih razmer na človeka. Zato je področje njenih raziskav zelo široko: človeški organizem namreč ne-nenavaja registrira vplive okolja, v katerem živi, posebno še meteorološke vplive.

Znano je, da statistiki ob padcu zračnega pritiska zabeležijo večje število cestnih in letalskih nesreč, nesreč pri delu, srčnih infarktov, agresij in celo prestopkov proti zakonu. Padec barometra prav tako vpliva na padec storilnosti na delovnem mestu ali v šoli. Najbolj pogost odziv človeka na spremembe v krvnem pritisku pa je glavobol.

Ljudje, ki z glavobolom reagirajo na spremembo vremena — kar je še posebno pogosto ob neobičajnem vremenu v gotovem letnem času — občutijo lahko hkrati tudi nedoločeno slabo počutje, dvig telesne temperature, slabosti, bolečine v očeh, vrtoglavico, občutek težkega dihanja, nepravilno bitje srca. Bolečina v glavi je lokalizirana v senceh, z njo pa pridejo tudi utrujenost, potrstost in znižan krvni pritisk.

Druga, tudi precej pogosta oblika glavobola, je nevralgija trigemina, živca, ki se — kot že ime pove — razvaja na obrazu v tri kraike. Bolečina, ki jo najpogosteje povzroči prehlad (prepih!), je ostra, vendar zame vedno le polovico obraza (polovico čela, predel okrog očesa, polovico nosu in brade). Pri zdravljenju te vrste bolečin so zdravniki dosegli dobre uspehe z vitaminimi iz skupine B (B-1, B-6, B-12), z antirevmatiki in v posebnih primerih s kortizonom.

Najbolj bolečemu glavobolu je krivo vnetje obnosnih votlin. Bolečine občutimo okrog oči, predvsem nad obrvimi, ter ob obeh straneh nosu. Ne dosti manj boleče glavobole povzročajo slaba prebava, nezadostno

delovanje jeter, hitre spremembe krvnega pritiska, pa tudi preveliko uživanje alkohola in nikotina.

Posebna oblika glavobola, ki mu pravijo "ponedeljkov glavobol", se je močno razpasla. Gre za krajše odsotnosti z dela, ki jih botrujejo hudi glavoboli, potnavadi res prav ob ponedeljkih, ko je treba ponovno v službo. Tako so statistiki v Združenih državah ameriških zabeležili, da ob ponedeljkih zaradi tega ne pride na delo dva in pol milijona ljudi. Prav tako je ponedeljek kritičen dan tudi v Zahodni Nemčiji, Veliki Britaniji, Švici in skandinavskih deželah — torej povsod tam, kjer gre za visoko industrijsko razvite dežele. Vendar pri te vrste "ponedeljkovem glavobolu" ne gre za umišljeno bolezen, pač pa za zbrane posledice preveč naporno ali preveč pasivno preživetega konca tedna.

Glavobole delimo tudi po tem, ali jih spreminja dvig telesne temperature ali ne. V prvem primeru glavobol vedno spreminja dvig temperature, hitrejše dihanje, predvsem pa hitrejši utrip srca. V drugem primeru pa delimo glavobole na občasne, izzvane in stalne.

Občasne glavobole povzročijo nenadna duševna napetost, vročina, prebabne motnje ali intenzivni intelektualni napori. Izzvani glavoboli so posledica prekomernega uživanja alkoholnih pijač, tobaka ali mamil. Stalni glavoboli pa se redno pojavljajo in so lahko posledica kroničnega vnetja obnosnih votlin, motenj vida, nevrastenij, motenj v delovanju žlez notranjic (posebno pri ženskah) in vremenskih sprememb.

Glavobol je zelo razširjena neprijetnost v razvitejših deželah, pogosteje pa so njegove žrtve ženske kot moški. Statistični podatki navajajo, da samo v ZDA vsak dan trpi zaradi glavobola 50 milijonov ljudi.

Na koncu moramo omeniti še eno vrsto zelo razširjenega glavobola, migreno, za katero je značilno, da boli vedno le polovica glave. Zasledimo jo mnogo pogosteje pri ženskah kot pri moških ter pogosteje pri intelektualnih kot pa pri fizičnih delavcih. Njen vzrok pa je periodično zoženje premra možganskih krvnih žilic.

A. D.

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

**Fr. Valerian Jenko O.F.M.
Fr. Lovrenc Anžel O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!
Tel.: 637-7147**

**Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
Telefon kot zgoraj.**

SMARNICE imamo pri Sv. Rafaelu vsak večer ob sedmih. Vselej je sveta maša, šmarnično branje in marijanska pobožnost. Namen šmarnic je, da nas ob Marijinem zgledu vzugajajo k lepemu krščanskemu življenju. Vsak dan bomo pobožnosti dali tudi poseben namen: vključili bomo zadeve Cerkve, vsega človeštva, zadeve naše slovenske skupnosti, doma in med nami. Zato vabimo vse družine, da si posebej prizadevajo za čim pogostejšo udeležbo. Vsaj enkrat na teden naj bi vsak prišel k šmarnicam, tisti, ki živite blizu slovenske cerkve, pa naj bi prihajali redno.

Letos bomo šmarnice prvič opravljali pred našo novo, umetniško podobo Marije Pomagaj. Pridite, Marija nas vabi!

PROJECT COMPASSION, akcija letošnjega posta, je bila zelo uspešna. Zahvala vsem, ki ste se med postom pritrgovali v prid ubogim, katerim so ti prihranki namenjeni. Kot oznanjeno, bo šla polovica nabirke avstralski nadškofijski akciji, polovica pa našim misijonarjem v Togo, Afrika.

DA NAČRTI za našo dvorano na občini čakajo odobritve, sem menda že zadnjič omenil. Kakor hitro bodo odobreni, bomo pričeli z gradnjo. Zato naprošam ponovno vse rojake, da se zavzemajo in našo akcijo finančno podpro — tako bo potreben manjše bančno posojilo. Sprejmite prijazno člane našega delovnega odbora, kadar bodo potrkali na vrata, vam razložili naše načrte ter prosili za pomoč.

IGRIŠČE ZA ODBOJKO je najnovejše pri našem središču. Napravili smo ga na prošnjo mladine, ki bo tako ob obiskih Sv. Rafaela imela priliko tudi za šport. Padli so razni predlogi, končno je obvezala odbojka kot najbolj primerna za naš prostor. Mladinci sami so

že nekajkrat zavighali rukave pri pripravljanju terena. Ob drugi hiši smo morali najprej podpreti zunanje straniče in pralnico ter zemljišče zravnati. V ta namen smo poklicali g. Obida. Treba je bilo položiti cevi za cedvajanje deževnice in končno dvorišče nasuti s posebnim peskom ter stlačiti.

OBLIK iz Brazilije smo imeli v drugi polovici aprila. Med nami je bil p. Mansuet Božič, O.F.M.Cap., ki ima v Sydneyu bratranca Bruna Bolka, sestrično Marijo Slokar in več sošolcev, v Melbournu pa sestro Antonijo Plesničar. Pater deluje že 24 let v Palmas, brazilska provincija Parana. V mašniku je bil posvečen marca leta 1953 v Benetkah po kasnejšem papežu Janezu XXIII., takrat še beneškem patriarhu. Po novi maši si je pater pridobil doktorat iz filozofije, katero zdaj poučuje na univerzi v Palmas. Na binkoštno nedeljo, 14. maja, bo v svoji rojstni župniji, Budanje v Vipavski dolini, praznoval srebrno mašo. K jubileju mu tudi sydneyški rojaki čestitamo in mu želimo še nadalje obilo blagoslova v duhovniškem in šolskem udejstvovanju.

NOVA GROBOVA. — Na velikonočno nedeljo, 26. marca, je v Woden District bolnišnici (Canberra) umrla MARIJA DJORDJEVIĆ. Imela je komaj 47 let, rojena je bila pri Sv. Tomažu pri Ptiju, kasneje pa je živila v Celju. Po prihodu v Avstralijo je z otroki in možem Aleksom, ki je srbskega rodu, živila v Melbournu, zadnja leta pa na farmi v Bungendore. Od šestih otrok so trije še doma, najmlajši komaj šest let star. — Pokojnico priporočamo božjemu miru. Nekaj ur pred smrtjo je bila previdena s svetimi zakramenti, zadnje počivališče pa je našla na canberrskem pokopališču. Sožalje družini!

Na nedeljo 2. aprila okrog devete ure zvečer se je na sydneyškem mednarodnem letališču veselo pričakanje spremenilo v žalost. Slovenska mamica FRANČIŠKA MOČNIK r. Kacin je dospela v Avstralijo na obisk sina Janka, ki živi v Rivett, A.C.T. Pa je zastonj čkal, da jo bo objel. Mama se je namreč kmalu potem, ko je stopila iz letala, zgrudila mrtva . . . Pokojnica je bila rojena 29. novembra 1904 v Spodnji Idriji, zdaj pa je živila na Braniku. Poleg sina v Avstraliji zavuča še dva v domovini, mož Florjan pa je umrl že pred leti. Bila je globokoverna krščanska mati. V petek 7. aprila smo jo po maši zadušnici v Garranu, A.C.T., spremili k večnemu počitku na canberrsko pokopališče. Močnikovim iskreno sožalje!

Janko Močnik se z družino hvaležno zahvaljuje rojakom za izraze sožalja, za molitve in udeležbo pri pogrebu, za cvetje in številne druge ljubeznivosti ob

bridki nepričakovani izgubi. Posebna zahvala družini Franca in Grete Šavli. Bog povrni vsem skupaj!

NAŠI POKOJNI nam morajo biti dragi. MISLI so edine, ki od vsega začetka naše avstralske emigracije vodijo kolikor se da popoln seznam pokojnih rojakov. Morda veste za pokojnega znanca, katerega imena še ni v seznamu? Ni ga pač zato, ker nam ob smrti nihče ni sporočil. Če vam je kak tak primer znan, ga omenite slovenskem duhovniku. Hvaležni vam bomo za vsako smrtno obvestilo, pa četudi pokojnega morda skoro nihče ni poznal. Prav je, da se spomnimo pokojnih v dnevnih molitvah in zlasti pri mašah. Zapiski pa so tudi pomembni za našo izseljensko zgodovino.

DAROVI za veliko noč še vedno prihajajo po pošti. Četudi so pozni, so še vedno dobrodošli. Naj se tu javno in skupno zahvalim vsem tistim rojakom, ki so poslali dar za naše versko središče anonimno. Bog ve in jim bo povrnil, mi pa jih bomo vključevali v spomin pri daritvi, kot to delamo redno za vse naše dobrotnike.

RADIJSKO ODDAJO na 2EA v priredbi verskega središča boste zopet lahko poslušali v četrtek 25. maja ob sedmih zvečer. Oddaja bo posvečena Mariji, saj smo v njenem mesecu. Vabimo Vas, pišite in povejte svoje mnenje o naših oddajah ter o slovenskih oddajah na sploh. Prijemamo jih zato, da so vam v korist, spodbudo in veselje, zato bodo tudi vaša mnenja in predlogi z veseljem sprejeti. Oddaje dosegajo svoj namen le tedaj, če so poslušalci z njimi zadovoljni.

ŽE ZDAJ REZERVIRAJTE večer sobote 5. avgusta za prireditev našega Društva sv. Ane v Merrylands Masonic Hall, Pitt in McPharlane Streets. Za veselo razpoloženje bo poskrbel ansambel "Mavrica". Vsi vabljeni!

PRI SV. RAFAELU so službe božje vsako soboto zvečer ob sedmih (velja za nedeljsko mašo), ob nedeljah pa ob osmih zjutraj in ob 9.30 dopoldan (poje mešani zbor). Večerna maša bo tudi na junijski prvi petek — praznik Sreca Jezusovega, 2. junija.

WOLLONGONG ima slovensko mašo dne 11. junija (druga nedelja v mesecu) ob petih popoldne v Vila Maria kapeli. Ob treh popoldne isto nedeljo je v St. Francis Xavier School (vhod zadaj) SLOVENSKA ŠOLA. Prvič smo jo imeli v aprilu in je prišlo 17 otrok. Novi šolarji so še dobrodošli. Zapomnite si torej: kadar je v Wollengongu slovenska maša, je vselej ob treh tudi slovenski pouk.

CANBERRA: slovenska maša v nedeljo 21. maja ob šestih zvečer v Garranu. Naslednja bo 18. junija ob isti uri.

BRISBANE ima slovensko službo božjo v nedeljo 28. maja opoldne, St. Mary's, vogal Peel in Merivale Sts., South Brisbane. Po maši se bomo kot narodna skupina udeležili telove procesije na Exhibition Grounds. Upam, da nas bo lepo število za banderi in narodnimi nošnji — vsi ste vabljeni!

KRSTA

Hilda Širec, St. Johns Park, N.S.W. Oče Jože, mati Irena r. Šerbak. Botrovala sta Janez in Liljana Božičko — Merrylands, 1. aprila 1978.

Darko Horvat, Carlton, N.S.W. Oče Franc, mati Rada r. Dubovska. Botrovala sta Stefan in Nada Ščancar — Merrylands, 8. aprila 1978.

P. VALERIJAN

— Naši starši so nas naučili govoriti,
svet pa nas je naučil molčati.
(španski pregovor)

— Besede se ne štejejo, ampak tehtajo.
(judovski pregovor)

— Visoko nosi glavo prazen klas,
prazen sod ima velik glas.
(slovenski pregovor)

— Kdor dela brez božjega blagoslova,
cepi mladiko na suho drevo.
(slovenski pregovor)

— O Bog, varuj me slabih priateljev,
sovražnikov se bom že sam!
(ruski pregovor)

MALO POMENKA

Zadaj sem v odgovoru enemu izmed pisem (na strani 158) napisal: Ne bo še tako hitro konec MISLI, pa tudi verskih središč ne! (Morda bi temu lahko dodal še: . . . na žalost nekaterih.) Da naša verska središča lepo napredujejo, bo vedel povedati vsakdo, ki se kot vernik udeležuje njih bogoslužja, pa tudi udejstvuje pri njih narodnem delu. Če k temu dodamo, da se Sydney ob nedavnjem dokupu dveh zemljišč za cerkvijo zdaj pripravlja na graditev dvorane, naše melbournske središča pa se je prav zdaj razširilo za pol akra zemljišča v načrtih za bodoči Dom počitka, je kar dovolj omembe.

Zato kot urednik in upravnik raje nekaj pripomb k prvemu delu stavka, da tudi MISLI še ne bo konec. Že par let smo uspeli z akcijo: STO NOVIH NAROČNIKOV! Zato smo z istim gesлом začeli tudi letošnji letnik. Po prvih štirih mesecih skoraj dokončanih, sem pregledal naročniški seznam in z veseljem ugotovil: od prvega januarja do danes je bilo med plačilne naročnike vpisanih 34 NOVIH! Če se malo potrudimo in pogitiramo, bo akcija zlahka tudi letos uspešna in še pred koncem leta bomo morali dvigniti naklado na 2000 izvodov.

Zanimiv je primer novega sydneyjskega naročnika, ki je v pismu z naročbo povedal, da je za MISLI zvezel šele iz zadnjih napadov na naš mesečnik. Po prejemu prve številke mi je poslal še enega novega naročnika. Tudi nekaj pred leti odpadlih naročnikov se je zadnji čas vrnilo.

Kot sem že večkrat mimogrede omenil, nizka naročnina sama ne pokrije več stroškov. Skupno z darovi pa za enkrat, hvala Bogu, še kar gre. Zato sem hvaležen dobrotnikom, njih dar k naročnini pa je zgovoren dokaz, da jim za življenje našega mesečnika ni vseeno. Bog jih blagoslovi! In dokler bo tako, naših MISLI res še ne bo konec — kljub napadom in kljub podražitvam papirja, tiskanja in poštnine. Veliko in važno je njih poslanstvo, zato naj dodam, da osebno zanje rad žrtvujem svoj prosti čas in kasne večerne ure.

— urednik in upravnik

SREĆKO SELIVEC:

POTA BOŽJA

Nekaj ljudi je že sedelo v topli sobi, ki ni kar nič skrivala, da je del tuberkuloznega zdravilišča. Po stenah so bile slike, ki so nazorno kazale, kako se moramo varovati jetike. Bela deščica z dvojnim rdečim križem in napisom: "Podpirajte Protituberkozno ligo!" je vabila ljudi, da doprinesajo svoje v borbi s to sovražnico človeštva.

Prostor je bil prozorno čist. Vse je dihalo zdravje in nek poseben občutek varnosti. Čim si vstopil, te je objel in te ni zapustil, dokler nisi odšel iz prostora. Tega vpliva so se menda znebili le uslužbenci, ki so tu delj časa službovali in se na prostore navadili.

Čakalnica se je kmalu spraznila in naša dva znanca je sprejel sam ravnatelj zdravilišča. Strniša mu je izročil rešitev prošnje ter mu predstavil Ahačiča, ki mu je bil že znan iz opere.

"Kako je z vami, moj dragi prijatelj?" mu je podal roko.

Ahačič je samo dvignil svoje brezizrazne oči ter jih uprl v ravnatelja, ki pa se ni niti za trenutek zmedel. Že teh nekaj pogledov mu je povedalo, da ima opravka s težkim bolnikom.

"Le pogum, gospod Ahačič! Pri nas vam bo lepo in ne boste ničesar pogrešali. Le veseli bodite in sodelujte, vse drugo je naša skrb."

Povabil ga je, naj sede, uradnica pa je spolnila prijavnico. Še nekaj formalnosti za sprejem, nato je sledil natančen zdravniški pregled.

Ravnatelj je pozvonil. Prišla je redovnica-bolniška sestra, ki je dobila potrebna navodila glede novega bolnika, nato pa povabilo oba gospoda s seboj.

Janko Ahačič je počasi drsal za sestro, Strniša je otvorjen s prtljago stopal za njima. Po kamnitem tlaku dolgega hodnika so prišli na dvorišče. Tudi dvorišče je bilo tlakovano in brez snega. Med sprehajajočimi bolniki so zdaj pa zdaj šumela dolga krila bolničark iz kongregacije šolskih sester, ki so imele v oskrbi golniško zdravilišče.

Sprejemi in ordinacije so bile v gradu grofov Galenfels, ki

je bilo prvotno poslopje zdravilišča in je zdaj služilo za upravne prostore. Oddelki za bolnike so bili po novih zgradbah na nasprotni strani dvorišča. Zgradbam so dodajali nove, saj je bolnišnica v borbi proti jetiki hitro rastla. Sleherna stavba se je od prejšnje ločila po načinu zidave ter kazala slog let, v katerih je zrastla iz tal.

Sestra je vodila novega bolnika v prvo nadstropje ene izmed stavb, kjer je dobil Janko majhno sobo z dvema posteljama.

Čim je Strniša odložil prtljago, ga je sestra opozorila, naj se poslovi, ker ga mora odvesti iz zdravilišča.

Janko se je prijatelju s solzami v očeh zahvalil za trud. Nato je ostal sam.

NOVO OKOLJE

POT je Janka zelo utrudila. Zgodaj je vstal, zdaj pa je bila ura že enajst. Za njegove pičle moči je bilo vse dopoldne res precejšen napor. S poslednjimi silami je odložil obleko in legel. Sveža postelja mu je dobro dela in kmalu je zaspal.

Sestra ga je prebudila, ko mu je prinesla kosiilo. A kar ni mogel zbrati v sebi toliko volje, da bi vstal: komaj je odšla iz sobe, je spet zaspal. A ne za dolgo. Zopet ga je nekdo budil in počasi se je le predramil. Prisiliti se je moral, da je vstal, se oblekel in sedel k mizici. Polna izbranih jedi ga je čakala s kosirom. Kljub lakoti se ga je s trudom lotil.

Med obedom je vstopil mož srednje postave, malce žolttega obraza, majhnih, prodornih in živih oči, kratkih temnih brk, ki so mu pokrivale vso zgornjo ustnico in mu segale s koncem skoro do brade. Na glavi je imel rdeč fes s črnim čopom, ki je ponihaval preko zgornjega roba ob vsakem premiku glave.

Janko se je začudeno ozrl v neznano postavo in istočasno uganil, da mora biti prišlec njegov sostanovalec. Ta pa se mu je že približal in mu podal roko: "Dovolite, da se vam predstavim: moje ime je Harambegović Suleman, trgovec iz Tuzle v Bosni . . . "

Govoril je gladko in mehko hrvaščino z zategnjenim zadnjim zlogom, kot jo govore Bosanci.

Janko je vstal, mu podal roko in polglasno povedal svoje ime, nato pa zopet sedel in nadaljeval s kosirom. Nič kaj mu ni bilo pogodu, da bo v sobi s tem človekom. Pred očmi so mu stopili bosanski prizori, ki se jih je spominjal iz svojega vojaškega bivanja v Sarajevu. Nikoli se ni mogel prav vživeti v tiste ljudi in njih navade, zlasti ne muslimanske, kaj več pa z njimi nikoli ni imel. Zdaj pa . . .

Harambegović je videl, da sostanovalcu ni za kakšen nadaljni razgovor. Zato je tudi sam molčal in se ob postelji pečal s svojimi rečmi. Razumel je: pravkar dospeli bolnik v svoji zagrenjenosti . . .

V ZALOGI IMAMO TUDI TELE KNJIGE:

ZA BOGOM VREDNA NAJVEČJE ČASTI (Baraga in Marija) — 256 strani — Zbral dr. Filip Žakelj — Cena brez poštnine dva dolarja in pol.

BARAGA USLIŠUJE — 468 strani — Zbral in uredil dr. Filip Žakelj — Cena brez poštnine dva dolarja in pol.

KUHARSKA UMETNOST AZIJE. Kuharska knjiga številnih recepcij azijskih narodov na 233 straneh in z več barvnimi slikami serviranja. Zbrala Marinka Pečjak. Knjiga je izšla lani in je pravkar dospela iz Slovenije. Cena \$13.60 brez poštnine.

*

Mamici velja
najlepši smehljaj . . .

BERNARDOVEMU TISKOVNEMU SKLADU:

\$21.— Renato Legiša; \$16.— John Horvat; \$9.— Danica Ivašič; \$8.— Janez Erpič; \$6.— Jože Tomažič, Franc Male, Marija Špilar, Viktor Matičič, Franc Kološa, Mira Urbanč, Marija Štemac, Anton Brkopec, Štefanija Smole, Jože Zupančič, Evgen Benc; \$5.— Julka Smole; \$4.— Milena Baetz, Rafaela Bernes, Jože Balažič; \$3.— Ivanka Kontelj, Miroslav Tavčar, Marija Zai; \$2.— Alda Šuber, Milena Cek, Pavla Bernetič, Martin Šustarič, Zdenka Novak, Jože Žugič, Helena Konšak, Anica Sivec, Zora Kirn, Jože Mravljak, Albin Drašček, Rudolf Vitez, Jože Kavaš; \$1.— Mirko Cuderman, Franc Uršič, Lojze Furlan, Vinko Jager, Jaka Mohorko, Slava Maver, Marija Dobrinja, Ivanka Bajt, Stanko Ogrizek, Albin Konrad, Hermina Brodnik, Olga Metlikovec.

ZA INDIJSKE MISIJONE:

\$6.— Janez Primožič (ob drugi obletnici smrti misijonarja Stanka Podržaja).

ZA BARAGOV PROCES:

\$20.— Anton Šajn, N.S.W.

NAŠIM MISIJONARJEM,

TOGO, AFRIKA:

\$270.— Polovica postne nabirke slovenskih družin v Melbournu; \$265.— Polovica nabirke slovenskih družin v Sydneju; \$35.— N.N. (za lačne); \$20.— družina **Ivanka Bajt**, A.C.T. (namesto velikonočnih voščilnih kart prijateljem in znancem); \$11.— Marija in Franc Uršič; \$7.— Rafaela Bernes (za lačne); \$6.— Marija Magdalenič (za lačne); \$5.— Marija Špilar, Angela Kostevc; \$4.— Jožef Šemberger in družina (za lačne); \$3.— Jože Balažič (za lačne), Marija Zai.

Vsem dobrotnikom Bog povrni!

Takoj po kosiu je Janko zopet legel, zvečer pa je vstal samo toliko, da je nekaj malega povečerjal.

Vso noč je dobro prespal kot že dolgo ne. Očividno sta mu utrujenost in pa sveži gorenjski zrak za spanje dobro dela. Nič ni slišal nočne sestre, ki je večkrat pogledala v sobo, zašumela s svojim dolgim krilom mimo postelje in zopet odhitela po gladkem parketnem podu, ki je od časa do časa pod nogami rahlo zaškripal.

Zjutraj ga je prebudil zajtrk: bel kruh s surovim maslom, marmelado in medom. Na močni beli kavi je plavala smetana. Teknilo mu je.

Ob devetih je bil zdravniški obisk. S primernim hruščem se je skupina v belih haljah bližala sobi. Prvi je vstopil šef, primarij zavoda: komaj kakih petintrideset let je moral imeti, okroglega in vedrega obraza, očitno vselej pripravljen, da se pošali s svojimi pacienti ter jih spravi v dobro voljo. Za njim je stopala kar lepa vrsta mladih zdravnikov, ki so komaj prišli iz visokih šol, pa so se hoteli posebej posvetiti boju proti jetiki. Umirjen ponos, primerna resnost in zanimanje za stroko, kateri so se posvetili, so jim odsevali z obrazov. Tudi nekaj sesterbolničark je bilo prisotnih.

Najprej so se ustavili ob postelji Bosanca Harambegovića. Prijazni gospod primarij je takoj začel neprisiljen pogovor. Res je očividno znal vsakemu govoriti po domače, kot kak lector, ki je na binkoštni ponedeljek prodajal odpustke pri svetem ValentINU na Limbarski gori.

"No, kako ste zadovoljni s svojim novim tovarišem, gospod Harambegović", je nagovoril Bosanca.

"Pozna se mu, da je še novinec", je odgovoril bolnik. "Toda upam, da bova kmalu najboljša prijatelja . . ."

"O tem sem prepričan", je dejal primarij in pogledal po Janku, ki na obrazu ni mogel skriti, da glasnega razgovora ni preslišal. Ni pa mu bilo, da bi se tudi sam oglasil. Še ko so se ustavili tudi ob njegovi postelji, je primarij hitro uvidel, da danes z Jankom še ne bo nič. Nehal je drezati vanj z vprašanjji. Obenem ga je dobro razumel. Večinajetičnih bolnikov prične svoj prvi dan v sanatoriju tako kot Janko.

Po ogledu bolnikov je primarij začel zdravnikom in sestram poleg razlage narekovati navodila: glede diete, rentgenskega pregleda, dajanja zraka v pljuča, o vrsti injekcij . . . Janko je vlekel na ušesa, a največ besed je bilo latinskih in jih ni razumel. Sestre in mlajši zdravniki so hiteli pisati v svoje beležke, stalni zavodovi zdravniki pa tega niso več delali: poznali so bolnike, njih stopnje bolezni in napredovanje v zdravljenju.

Primarij golniškega zdravilišča je imel posebno metodo zdravljenja jetike. Poleg pripomočkov, ki jih je iznašla in nudila moderna medicina v boju s tuberkulozo, je navadno primarij hotel pri vsakem bolniku najprej doseči neko stanje, ki

je bolnika usposobilo, da je bil dovzeten in zmožen moderno zdravljenje s pridom sprejemati. Vedel je, da ne zavisi vse samo od zdravil — končno je le bolnik tisti, ki se s svojo voljo bolezni upre, ali pa v obupu dvigne roke ter pusti bolezni kljub vsem zdravilom iti svojo pot. Zlasti pri jetiki je tako.

Kojetičen bolnik zve za svojo bolezen in se zave svojega stanja, postane potrt in obupan. Izgubi veselje do življenja, to pa je hujše kot bolezen sama. Zato je primarij zdravilišča slehernega bolnika najprej zdravil s te strani. Bil je zares strokovnjak v poznanju tuberkuloze, bil pa je tudi psiholog in je poznal človekovo dušo. Vedel je, kako je treba bolniku vrniti veselje do življenja in mu odvzeti obup, in v tem je imel res veliko uspehov. Kljub hudi zaposlenosti je bil vedno nasmejan in dobre volje, do kraja prijazen z vsemi: tovariši zdravniki, sestrami in uslužbenci ter svojimi pacienti.

Zato bi se motil, kdor bi mislil, da je bil Golnik zavod obupancev, ki so žalostni in potrti pestovali svojo bolezen. Bolniške sobe, jedilnica, hodniki, vrt in sprehajališča . . . povsod si srečal vedre in zadovoljne ljudi, kar je vsakega obiskovalca navdalo z začudenjem.

Pa ni bil samo primarij tisti, ki je bolnikom vlival poguma in nove življenske sile. Res, že po službi je bil prvi, ki se je zavedal svoje naloge, kajti če bi on obupaval nad bolniki in boleznijo, bi tudi nobena druga stvar ne mogla враčati pacientom veselja do življenja. Toda ni pa bil edini.

(Dalje prihodnjič)

NA BLEDU

Z romarskim čolnom
pesem plava
poletava
nad jezerom.

Zvonček Marijin plaka in prosi,
molitve nosi
pred božji tron.

Kaj so prinesla ta srca s seboj!
Plaho, zaupno pred teboj,
o Marija,
so razgrnila
vso domovino:
s temi srci so polja, gorice,
žito in vino,
naše dežele ponižne vasice,
skrite koče,
v njih porodnice,
v svoji revi
k tebi kličoče.

S temi srci so dvori in hlevi,
voli in krave,
in pastir in bela čreda
z mirnimi očmi te gleda
iz daljave.
Vse težave,
ves svoj znoj
plaho, zaupno so razgrnili
pred teboj.

OTON ŽUPANČIČ

Dragi Striček!

S pomočjo mame se bom tudi jaz oglasil, a gotovo bo tudi kaj napak v pismu. Če jih najdeš, pa kar zamišlji! Tudi jaz sem se potrudil in pobarval velikonočno sliko. Meni se zdi lepa, če se bo tudi Tebi, pa ne vem. (Vidiš, dragi Zoran, vsi žal ne morejo biti prvi. Morda bo prihodnjič več sreče. — Op. Strička.)

Za prvič je dovolj. Bom pa drugič kaj več napisal. Lepo pozdravlja Tebe in vse Kotičkarje — **Zoran Pantelič**, 9 let, South Kingsville, Vic.

Drgi Striček! — Vidiš, zdaj pa nisem pozabil velikonočne pobarvane slike odposlati, kakor sem božično, če se še spominjaš. Vesel sem bil, da si objavil moje pismo, saj še nikoli nisem videl svojega imena tiskanega v časopisu. MISLI sem nesel v šolo in jih pokazal učiteljici. Pohvalila me je, ker razumem poleg angleščine tudi jezik ata in mame.

Lepe pozdrave vsem Kotičkarjem! — **John Judnich**, 12 let, Hornby, N.S.W.

Nagrade za slikanico ravno nisi dobil, pismo pa sem objavil, ker si ga lepo napisal. V točnosti si se pa vsekakor poboljšal, zato, dragi Johnny, lepe pozdrave! — **Striček**.

BLAŽKOVA VEČERNA MOLITEV

MAMICI, OČKU PRIJAZNO
BLAŽEK VELI LAHKO NOĆ;
V SOBICO SPET SE ODPRAVI —
TRUŠEN IZGLEDA NA MOĆ.

MAMA ZA DEČKOM POGLEDA:
BOS OB LEŽIŠCU KLEČI
IN TELEFONSKO SLUŠALKO
V ROKI NERODNO DRŽI.

“DRIN, DRIN . . . HALO! TAM NEBESA?
TUKAJ, VEŠ BOGEC, SEM JAZ . . .
V POSTELJO MORAM K POČITKU —
PROSIM, POSLUŠAJ MOJ GLAS!

V TWOJE ROKE SE IZROČAM,
BRANI ME GREHA IN ZLA!
TEBE, NAJVEČJO DOBROTO,
LJUBIM IZ VSEGA SRCA.

V TWOJEM NAJ VARSTVU POČIVAM,
ZJUTRAJ VESEL SE ZBUDIM,
MAMICE, OČKA IN TEBE
NIKDAR NAJ NE ŽALOSTIM.

BODI ZA VSE MI ZAHVALJEN,
KAR SEM OD TEBE PREJEL!
VROČE TI V SRCU OBLJUBLJAM:
VEDNO BOM RAD TE IMEL!”

BLAŽEK SLUŠALKO ODLOŽI,
V POSTELJO ZLEZE ZASPAN,
KMALU NA KRILIH POPELJE
SPANČEK V KRALJESTVO GA SANJ.

MAMICA SINKA POGRNE
IN GA POLJUBI GORKO,
SOLZA VESELJE IN SREČE
NJENO ZALIJE OKO.

LJUBKA ŠORLI

DRAGI OTROCI!

DANES želimo slovenski mladini — pa tudi ostalim bravcem MISLI — predstaviti sedemnajstletnega syneyskega rojaka **RIKIJA MAVRIČA**, doma iz Chatswooda. Letos je stopil v zadnji letnik (6th Form) kolegija (St. Aloysius' College). Bo torej zanj veliko šolskega dela in študija doma, saj je tik pred maturo. Kasneje namerava nadaljevati šolanje na syneyski univerzi, le za smer študija se še ni odločil.

Da je bil naš Riki vsa leta šolanja marljiv učenec, mi lahko verjamete ne da bi zahtevali in pogled njegova spričevala. Zato o šoli ne bomo več kaj prida govorili. Naš namen je, da vam predstavimo Rikija zaradi njegove ljubezni do glasbe in njegove pesniške ter skladateljske žilice. To pa le ni kar tako, kajne? Kdo bi si

mislil, da imamo med slovensko mladino v Avstraliji tudi takele skrite talente . . .

Riki je vedno rad prepeval, poslušal glasbo in svojega očeta, ki igra harmoniko. Seveda je dobil željo, da bi igral tudi sam. Tako so ga dobri starši pred petimi leti vpisali v glasbeno šolo, kjer se je lotil učenja enega najtežjih instrumentov — orgel. Ker je pokazal fant izreden talent in ljubezen do igranja, so mu starši kupili lastne orgle. Ima jih v svoji lično urejeni sobi (le kaj bi zlasti fantje brez skrbne mamice!?) in k njim seda, ko je vesel ali pa žalosten, da zaigra, zapoje ter seveda komponira. To je Rikijev hobby, njegova sreča, delček njegovega sveta in življenja. Kako nežen, resen in vesel obenem zna biti Riki, kako je njegova duša polna ljubezni do življenja, do mame, očeta, ljudi nasploh . . . Da, Riki ima še posebno rad svojo mamo Danilo. Njej je sestavil pesem, ki jo je tudi uglasbil. Mami, ko ji je sinko ob igranju na orgle to njeni pesem pel, so tekle solze sreče po licu.

"Mama, ti si v mojih mislih,
ko ne pričakuješ hvaležnosti
za vse, kar delaš zame . . .
Mama, ti si v mojih mislih . . ."

Mavričev Riki je s svojim glasbenim talentom prišel že tudi v javnost. Udeležil se je "YAMAHA ELECTONE FESTIVALA" in prišel v ožji izbor sedemnajstih mladincev, ki so zastopali sydneyska okrožja. Zmagal je za svoj okraj ter se uvrstil v finale. Tako je imel priliko, da je na končnem tekmovalnem koncertu igral

na veličastnih orglah nove Sydney Opera House, katerih tipke božajo prsti svetovnoznanih mojstrov. Lahko dodamo, da je naš Riki po vsej verjetnosti tudi prvi tukaj živeči Slovenec, ki je nastopal v sydneyški operi. Tekmoval je v hudi konkurenči za najboljšega mladega glasbenika v državi N.S.W. Žal ni zmagal, desegel pa je prav tako častno drugo mesto.

Kaj pa Riki kot skladatelj? Njegov oče ga pohvali, da je zložil že preko petdeset lastnih skladb in vse ima posnete na zvočni trak. "Veš", razлага oče, "ko nam je avto povozil psa, mu je Riki v pol ure spisal in uglasbil pesem, ob kateri nam še zdaj pridejo solze v oči, ko jo poslušamo . . ." Da, tak je naš fant: če ga kaj močno razveseli, ali pa obratno: če ga kaj pretrese — vse gre globoko vanj in potem zopet iz njega na papir in v note, v pesem, ki mu je tolažnica, sreča in veselje. Tak je Riki, ki se rad pošali in na vprašanje, kaj ga še veseli, pove med smehom: "O, pupe! . . ." (Dekleta, pozor, Riki gleda za vami!)

Kaj naj vam še povem o njem? Da je velik in močan fant, da dobro vozi avto, da mu je žal mladih, ki uživajo mamilu (pri tem posebej poudarja, da jih ne obsoja, pač pa obžaluje, ker iščejo na takoj nesrečen način izhod iz svojih mladostnih težav); in dalje, da ima rad šolo, kitajsko hrano, živali; da rad potuje in da zna (a to ni njegov edini slovenski zaklad!) prav šegavo ter po domače reči: "Seveda, seveda" in "Živio, slovenska mladina!"

Z Rikijem se je pogovarjala
DANICA PETRIČ

Melbournskim Slovencem
se priporoča kamnoseško podjetje
VIZZINI MEMORIALS
Verga Bros. Pty. Ltd.

9 TRAVALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.
Telefon: 359 5509
Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.
Garancija za vsako delo!

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK
Vam z veseljem nudi

**"FRANK'S
AVTO ŠOLA"**

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165
N.S.W.
TELEFON: 72-1583

Priporočam se Slovencem
vzhodnega dela velikega Melbournia
za vsakovrstna avtokleparska dela,
avtobarvanje in podobno.

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS
1/117 LEWIS RD., KNOXFIELD, 3180, VIC.
Telefon delavnice 231-5536

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 231-5757
ali pa doma — 232-4314

Rojak VOJKO VOUK

Melbournskim rojakom je na uslugo
ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN
LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.
Telefon: 288 4159
Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.
Full denture service and repairs.

ODGOVOR na pismo naročnika J. K. iz Sydneja: Hvala za vrstice! Kakor ste zapisali v pismu na uredništvo, prav tako se ne bojte povedati isto ob vsaki priliki, ko kdo blati Vašega slovenskega duhovnika. Sicer pa: kdor p. Valerijana pozna, bo znal ceniti njegovo iskrenost. Dvomim, da bi mogli isto reči o tistih, ki ga napadajo.

Morda boste tudi Vi razočarani, da pisma nisem objavil, ali pa vsaj nanj na široko odgovoril pod rubriko "Kaj pravite?". Ali bi bilo vredno? Najbrž ne. Če in kadar bo zopet potrebno, urednik ne bo molčal, kajti molk je lahko tudi samo zakrivanje resnice ter soglašanje s krivico in lažjo. Vsem člankarjem slavnih dveh slovenskih strani sydneyjskih jugoslovanskih tedenikov, ki naravnost ali pa okrog ovinka napadajo in blatijo, pa tukaj javno povem: MISLI bodo pisale to, kar urednik v svoji vesti sodi, da bi svobodni slovenski izseljenec v Avstraliji moral vedeti — pa naj bo to raznimi Tomažinčkom & Co. včeš ali ne. Marjanček se s svojimi izbruhi vedno jasneje izdaja (naivnost ali nadutost?), komu služi in kaj so njegove "pobožne" želje glede MISLI ter naših verskih središč. Res nepotrebne skrbi, priateljček, s katerimi se mi še ne belimo glav. Ne bo še tako hitro konec MISLI, pa tudi verskih središč ne! — **Urednik**.

EDGE HILL, QLD. — Iz Melbourna smo se preselili sem gori, pa bi že leli, da nas tudi MISLI vsak mesec še vedno obiščejo, kakor so nas obiskovale toliko let v Viktoriji. Tu jih bom še težje čakala, ko smo tako dač od starih znancev in priateljev.

TISKARNA

POLYPRINT

PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121

TEL. 429 3188

se priporoča melbournskim Slovencem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

Kraj, kjer prebivamo, je podoben Sloveniji, le s to razliko, da je tropična klima. Prav pogled na zelena polja in na hribe okrog nas odtehta vse neprilike, ki spremljajo začetke v okolju, kjer je vse novo in neznan. Uredništvu se zahvaljujem, da smo se preko MISLI spoznali z družino Cek, ki so prav prijazni ljudje. Cekovi že nekako tri leta gojijo riž, ki kar dobro uspeva. Okrog petdeset milj od tu so začeli na doslej še neobdelani zemlji. Kar občudujem njihovo korajžo, ki jim jo očividno ne manjka, pa tudi ljubezni do te zemlje ne.

Za druge Slovence tod okoli pa ne vem. A jih je gotovo še kaj in se bomo počasi že našli.

Izkrene pozdrave vsem, zlasti melbournskim prijateljem in znancem! — **Minka Vravnik**.

ADELAIDE, S.A. — MISLI prihajajo v našo hišo že od vsega početka in jih vedno z veseljem prebiramo. Zato jim in preko njih vseh znancem sporočam, da se je letos prvega aprila poročil naš sin **Frank**. Za življenjsko družico si je izbral dekle irskega rodu, z imenom **Moira Brady**. Pred oltar sta stopila v katoliški cerkvi St. John's, Plympton, ter v božje roke izročila svojo skupno življenjsko pot. Za svoje poročno potovanje sta si izbrala Tasmanijo, njun bodoči dom pa bo v adelaidskem okraju Seaton.

Starši in sestra ter ostalo sorodstvo, prav vsi želimo novoporočencema Moiri in Franku obilo božjega blagovslova in sreče v življenju.

Lepe slovenske pozdrave tudi patru uredniku ter vsem bralcem MISLI! — **Gracijan in Helena Pirc**.

Mlademu paru tudi izkrene moje čestitke, saj sem ženina Franka videl rasti prav od malega! — **Urednik**

Urarsko in zlatarsko podjetje:
ALEXANDER WATCHMAKER & JEWELLER

31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.

(nasproti postaje)

Telefon 622-1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na vse nakupe. Engraviranje imen brezplačno

HANDMADE JEWELLERY

DESIGNED AND MADE

IN OUR OWN WORKROOM

Sydneyjski rojaki, pridite in se sami prepričajte o ugodnih pogojih.

Priporočata se

Edvard in Kristina ROBNIK

MELBOURNSKI SLOVENCI!

Kadar potrebujete TAXI TRUCK
za selitev in podobno,
se boste z MAKSON HARTMANOM
po domače pomenili za čas prevoza,
delo pa bo opravljeno dobro
in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD
(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah

kličite Maksovo številko doma: 850 4090

WARRAWONG, N.S.W. — Sem poročena avstralska Slovenka, doma iz Trsta (od Teške, Općine). Povedati moram, da tukaj nimam znancev in mi je dostikrat dolg čas. Prav rada bi se srečala z rojaki, zlasti iz tržaškega konca, če jih je kaj v bližini. Od časa do časa bi malo po domače poklepali ter se eden drugega obiskali. Moj naslov je 23 Second Avenue (kraj kakor zgoraj!) Če koga zanima: imamo z vrta tudi nekaj semena (šelin repa), ki ga rade volje posredujem.

Prisrčne pozdrave vsem rojakom! — **Danica Ivasič.**

Otroci se pogovarjajo.

Prvi: "Moja mama ima lase črne kakor oglje!"

Drugi: "Moja mama pa ima lase vsak teden drugačne barve!"

Tretji: "Moja mama si pa lase lahko sleče!" *

"Zadnje čase sem veliko bral o škodljivosti nikotina in alkohola. Kar groza me je."

"In kaj boš storil?"

"Manj bom bral."

KDO BI VEDEL POVEDATI . . .

. . . kje je gospa ANA PETERČIĆ r. SKVARČA, doma iz Straže, pošta Cerkno, stara okrog 40 let, poročena v Avstriji leta 1957. Njen zadnji znani naslov je Tennant Creek, N.T., a je že pet let star. — Po njej sprašujeta mama in sestra Vika, ker ju njen molk zelo skrbi. Uredništvo bo hvaležno za sleherno vest.

Bi kdo morda vedel za ANTONA TOPLAKA, doma iz Št. Janža na Dravskem polju pri Ptiju. Pogrešan že od konca vojne. Nedavno naj bi nekdo govoril v Melbournu z vozačem taksija z gornjim imenom in doma okrog Ptju. Brata željno išče sestra Katica, ki živi v Alburyju. Sleherno vest o njem ji bo posredovalo uredništvo MISLI.

Kdo bi vedel za IVANA GABERŠKA, po katerem sprašujejo domači? Žal nimam o njem podrobnejših podatkov, od kod je doma ali kje se je v Avstraliji nazadnje nahajal.

Potrebujete TAPETNIKA?

RUDI BABICH

obnavlja in popravlja kuhinjske stole,
naslonjače in zofe ter vse ostalo,
kar morda v Vaši hiši kliče po tapetniku.

Iz starega novo po zmernih cenah!

Prepričajte se sami!

Nič Vas ne stane vprašati za ceno!

Telefon: 604 2038

217 Polding Street, Smithfield (Sydney), N.S.W.

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva
po zmerni ceni.

Telefon:
459 7275

FRANC ARNUŠ
76 Beverley Road,
ROSANNA, Vic.

Melbournski rojaki!

Želite morda kupiti po zmerni ceni
KOKOŠI, ali zares SVEŽA JAJCA?

Oboje Vam nudi kokošja farma
Bruna in Alme SDRAULIC
(komaj miljo in pol od Slovenskega grička
v Elthamu).

Research Warrandyte Road, RESEARCH
Telefon: 437-1868

9A LOWER PLAZA,
SOUTHERN CROSS HOTEL BUILDING,
MELBOURNE

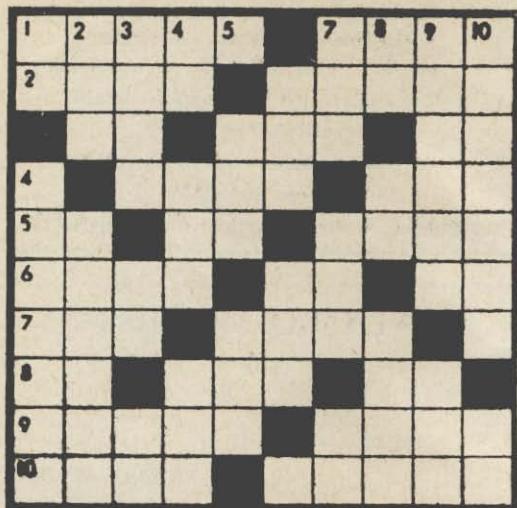
Tel. 63 1650

Za poroke, krste in razne druge družinske prilike
smo Vam na uslugo
v našem studiu, v cerkvi ali doma!

Slika za potni list — v dvajsetih minutah!

KRIŽANKA

(Br. Bernard)

LJUBLJANSKI "PAVLIHA" MODRUJE . . .

- Če delim število sestankov s številom dni v letu, mi zmanjkata dva dneva.
- Kaj pomaga, da galopiramo, če pa gremo v nepravo smer!
- Tisti, ki imajo trdo kožo, ponavadi sedijo na mehkim.
- Delavec ženi: "Draga, pa še letos malo sanjajva o kakšnem čudovitem dopustu, saj le enkrat živimo!"
- Prijetno mora biti, če imaš enako misleče, tudi če nič ne misliš.
- Danes živim za jutri. Jutri bom razumel, da danes nisem živel.
- Gospodov ni, a krojači za gospode pravijo, da niso nikoli boljše živel.
- Nekateri komunisti so kot krompir: zunaj rdeči, znotraj beli.

Vodoravno: 1. mlečni izdelek; mavec, sadra; 2. z noževno ostrino zadana rana; obcestno gostišče in prenočišče; 3. dobra igralna karta; vodni pojav; kazalni zaimek; 4. začetna črká Marxovega imena; sv. Henrika so naši predniki tako nazivali; okras parka; 5. tečaj; kratica imena in priimka umorjenega predsednika ZDA; danes že splošno ime za drobiž; 6. uta, lesena koča; časovni veznik; zna, razume; 7. okrajšano žensko ime od Mihaela; poljski pridelek; začetna črka imena slovenskega pristanišča; 8. pritrdilnica; drugo ime za gozd; krajše za medve; 9. zemljevidna knjiga; težko nemirno spanje, nočni strah; 10. nemška država; pravljično bitje.

Napicno: 1. kravji glas; spored dni v letu; 2. predplačilo; povrtnina; 3. cuza, vleče vase; veznik; kratica za Ljubljano; 4. kratica za našo predvojno revijo Ljubljanski Zvon; želeso uničuje; drugo ime za Italijana; 5. šestnajsta črka v abecedi; doba zgodovine; domača žival; 6. gozdnata rastlinska preproga; obžalovanje; 7. brez obleke; med perutnino spada; kratica slovenske založbe knjig; 8. kratica za italijanski; kratica za utežno mero; rimski bog ljubezni; 9. last Petra; tujka za dobo ali vek; 10. priimek slovenskega škofa — svetniškega kandidata; ob v angleščini.

Rešitev pošljite na uredništvo do 24. maja, ko bo žreban zmagovalec.

REŠITEV APRILSKE UGANKE: DOMINE

Da dobis v obeh vodoravnih in v obeh navpičnih vrstah vselej vsoto pik 25, moraš napraviti zamenjavo štirih domin. Zamenjati moraš prvo domino zgoraj levo (s pikami 3 in 4) z zadnjo spodaj desno (s pikami 4 in 4); če ju obrnemo ali ne, ni važno. Za vodoravni vrsti pa moraš zamenjati prvo na lev (s pikami 4 in 6) in zadnjo na desni (s pikami 5 in 4); ti dve pa tako, da ju obrnemo.

Imena reševalcev aprilske uganke bodo objavljena prihodnjem. Objavil sem namreč datum 2. maja za žrebanje, ker nisem računal, da bom moral majsko številko po dogovoru s tiskarno zaključiti že pred koncem aprila. Tako moram z objavo reševalcev čakati do 2. maja, da dobim vse rešitve.

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

NORTH MELBOURNE,	
189 Boundary Road,	329 6144
MALVERN,	
1382 High Street, SPRINGVALE-DANDEONONG,	509 4720 in 509 2675
505 Princes Highway, Noble Park, MENTONE.	546 7644
3 Station Street, FRANKSTON,	93 2460
232 Cranbourne Road, NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA	781 2366

TOBIN
BROTHERS
funeral
directors

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES PTY. LTD.
182 NORTON STREET, LEICHHARDT, N.S.W., 2040

TAX CONSULTANTS — INSURANCE BROKERS

Prevzemamo registracijo in popolno knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorjev, kakor tudi posameznikov. Urejamo davčne obračune ("Income tax return"), rešujemo davčne probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom

V. FERFOLJA
J. M. THAME
E. WEINBERG

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja — "Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezen, v nezgodah; zavarovanja ne-premičnin itd. (Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation scheme, Pension Funds).

TELEFON: SYDNEY 560-4766 in 560-4490

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

PUTNIK

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

72 SMITH STREET, COLLINGWOOD, VIC., 3066

Telefon : 419-1584 in 419-2163

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.

Naša brezplačna usluga: za obisk svojcev iz domovine Vam izpolnimo prošnjo ter jo brez Vaših potov oddamo emigracijskemu uradu.

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pismeno ali z osebnim obiskom naše pisarne. Za rezervacijo vozne karte pridemo po želji tudi na dom.

Redni poleti v domovino štirikrat na teden!

PUTNIK — SLOVENIJA TRAVEL CENTRE
Ivan Gregorich

(že od leta 1952 v Avstraliji na uslugo vsem, ki žele potovati)

Po urah:

Paul Nikolich, Nada Nakova, 48 Pender Street, Thornbury, Vic. 3071 — Tel. 44 6733

Ivan Gregorich, 1044 Doncaster Road, East Doncaster, Vic. 3109 — Tel. 842 1755

Dr. J. KOCE, 3 Beatrice Street, Kew, Vic. 3101 — Tel. 861 8076

(Najstarejši tudi po letih objavljanja oglasov v Mislih)

ČE HOČETE POTOVATI,

se z zaupanjem obrnite name. Vse delo glede potovanja uredim
brezplačno.

Samo v onih primerih, ko se hočem zavarovati radi izgube časa
z dajanjem nasvetov, ki nimajo nobene zveze s potovanjem, mi
plačajo stranke majhen depozit. Ko plačajo celo karto, mi pa
plačajo toliko manj, kolikor so mi dale za depozit. Tako ne more
biti z nobene strani nikakih očitkov in se ni treba nikomur nič batiti.
Važno! V vseh večjih mestih Evrope, Amerike in Kanade imam
poleg poslovnih tudi osebne prijateljske zveze, kar je že večkrat
prav prišlo rojakom, ki so pri meni naročili potovalne karte.

**TOUR WORLD INTERNATIONAL, 153 Collins Street,
Melbourne, 3000 — Tel. 63 4832, Consultant Dr. J. KOCE**

NAJVEČJA TURISTIČNA AGENCIJA V AVSTRALIJI

**PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PIŠITE:**

JetsetTours

**Cnr. Castlereagh & King Streets,
22nd Floor, MLC Building, Sydney, N.S.W. 2000**

Telephone: 231 6955

Po urah: 32 4806

- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte
- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- bavite se izključno z opolnomočeno
in registrirano agencijo

V uradu:

RATKO OLIP

JetsetTours

IMA URADE PO VSEJ AVSTRALIJI

— JE URADNI AGENT AVSTRALIJE ZA OLIMPIJSKE IGRE 1980 V MOSKVI —